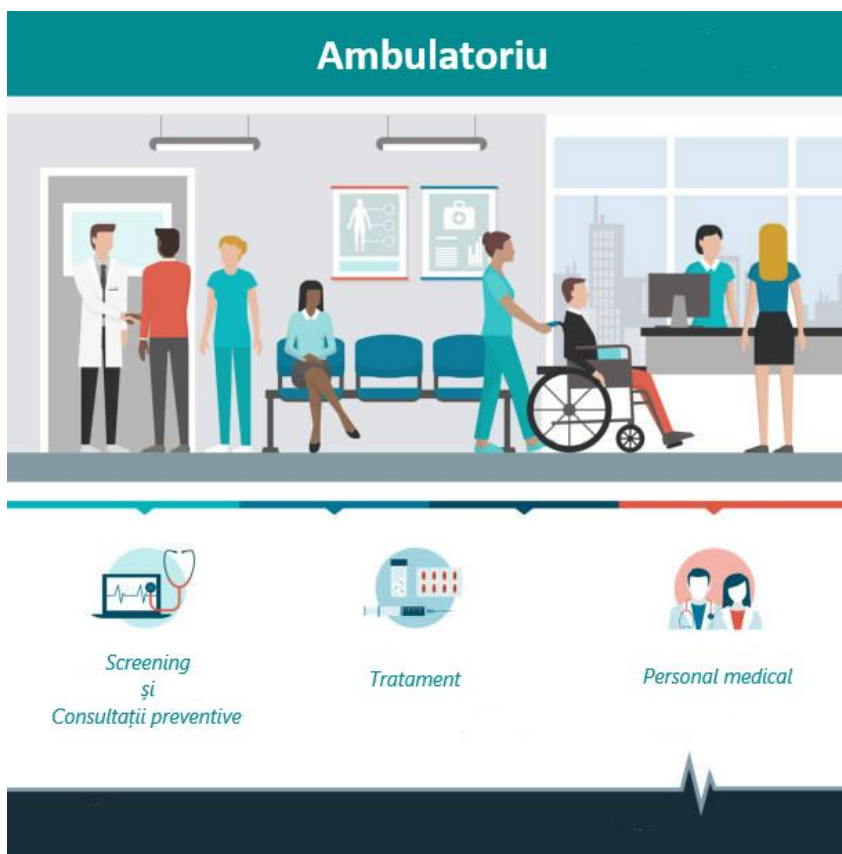

ANEXA la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 55/09.01.2024

Program Sănătate

Ghidul solicitantului

Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor spitalelor de obstetrică ginecologie

Obiectivul de politică 4:

O Europă mai socială și incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Prioritatea 1

Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive

Obiectiv specific RSO4.5

Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR)

Cuprins:

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	7
1.1. Preambul.....	7
1.2. Abrevieri.....	8
1.3. Glosar	9
2. ELEMENTE DE CONTEXT.....	12
2.1. Informații generale Program	12
2.2. Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific	12
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile..	12
2.3.1. Cadrul strategic relevant aplicabil	12
2.3.2. Documente programatice	13
2.3.3. Cadrul legislativ general aplicabil	14
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	17
3.1. Tipul de apel.....	17
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii).....	17
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte	17
3.4. Rata de cofinanțare	17
3.5. Zona/ zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte.....	18
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	18
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte	18
3.8. Indicatori.....	18
3.8.1. Indicatori de realizare.....	19
3.8.2. Indicatori de rezultat	19
3.8.3. Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)	20
3.9. Rezultatele așteptate	20
3.10. Operațiuni de importanță strategică	20
3.11. Investiții teritoriale integrate	20
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	20
3.13. Reguli privind ajutorul de stat.....	20
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	22
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	22
3.16. Principii orizontale.....	22

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	22
3.17.1. Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	22
3.17.2. Eficiența resurselor (apă, aer, lumină etc.)	24
3.17.3. Reducerea cantității de deșeuri/economia circulară	24
3.17.4. Creșterea performanței energetice și obținerea de energie verde pentru consum propriu din resurse regenerabile	24
3.17.5. Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului	24
3.18. Caracterul durabil al proiectului	25
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	25
3.19.1. Egalitatea de șanse	26
3.19.2. Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități	26
3.19.3. Egalitatea de gen	28
3.19.4. Nediscriminare	28
3.20. Teme secundare	28
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	28
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	30
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte	30
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	30
4.3. Perioada de depunere a proiectelor	30
4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	30
4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte	30
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor	30
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	30
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	30
5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	30
5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili	36
5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili	36
5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul	37
5.2. Eligibilitatea activităților	37
5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	37
5.2.2. Activități eligibile	37
5.2.3. Activitatea de bază	39

5.2.4.	Activități neeligibile	39
5.3.	Eligibilitatea cheltuielilor	40
5.3.1.	Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	40
5.3.2.	Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile	41
5.3.3.	Categorii de cheltuieli neeligibile	42
5.3.4.	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	43
5.3.5.	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare	44
5.3.6.	Finanțare nelegată de costuri	44
5.4.	Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect	44
5.5.	Cuantumul cofinanțării acordate	45
5.6.	Durata proiectului	45
5.7.	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	46
5.7.1.	Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)	46
5.7.2.	Sustenabilitatea investiției	47
5.7.3.	Inovarea și calitatea proiectului propus	47
6.	INDICATORI DE ETAPĂ	48
7.	COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	49
7.1.	Completarea formularului cererii	49
7.2.	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	49
7.3.	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	49
7.4.	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	51
7.5.	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	53
7.6.	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	53
7.7.	Renunțarea la cererea de finanțare	55
8.	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	55
8.1.	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	55
8.2.	Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	55
8.3.	Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	56
8.4.	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	56
8.5.	Aplicarea pragului de calitate	57
8.6.	Aplicarea pragului de excelență	59
8.7.	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	59

8.8.	Contestații.....	59
8.9.	Contractarea proiectelor	60
8.9.1.	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitatea	60
8.9.2.	Decizia de acordare/ respingere a finanțării	61
8.9.3.	Definitivarea planului de monitorizare a proiectului	62
8.9.4.	Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare	62
9.	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	62
10.	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL.....	63
11.	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	65
11.1.	Rapoartele de progres	65
11.2.	Vizitele de monitorizare	66
11.3.	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	66
12.	ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	68
12.1.	Mecanismul cererilor de prefinanțare	68
12.2.	Mecanismul cererilor de plată	69
12.3.	Mecanismul cererilor de rambursare	69
12.4.	Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare	69
12.5.	Vizitele la fața locului	70
13.	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	70
13.1.	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	70
13.2.	Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	71
14.	ANEXE.....	71
▶	Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție	71
▶	Anexa 2: Definiții și mod de calcul indicatori	71
▶	Anexa 2.1.: Planificare țintă indicatori.....	71
▶	Anexa 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile	71
▶	Anexa 4: Declarația unică	71
▶	Anexa 5: Acordul de parteneriat	71
▶	Anexa 6: Finanțări anterioare de tip FEDR.....	71
▶	Anexa 7: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/ administrare.....	71
▶	Anexa 8: Model de hotărâre aprobare proiect.....	71

▶	Anexa 9: Cerințe DNSH	71
▶	Anexa 10: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate	71
▶	Anexa 11: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI)	71
▶	Anexa 12: Grila de analiză a conformității pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt)	71
▶	Anexa 13: Grila de verificare PT	71
▶	Anexa 14: Grila de eligibilitate – contractare	71
▶	Anexa 15: Indicatorii de etapă	71
▶	Anexa 16: Plan de monitorizare	72
▶	Anexa 17: Tabel centralizator date calcul subcriterii	72
▶	Anexa 18: Condiții specifice ale contractului de finanțare	72
▶	Anexa 19: Tabel corelare buget-activități-resurse	72
▶	Anexa 20: Declarație TVA	72

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document prezintă condițiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare pentru viitoarele proiecte de investiții în infrastructura *structurilor sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie, inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening în vederea creșterii capacității acestora de a oferi servicii de screening prenatal și de urmărire a gravidei.*

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din conținutul Programului Sănătate (PS) și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sănătate (AM POS), cu respectarea legislației în vigoare.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și anexele aferente acestuia, precum și toate prevederile din Programul Sănătate și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din PS.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel, să consultați periodic pagina de internet a Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/> pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte orientări/ comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Sănătate.

Întrebările relevante și răspunsurile corespunzătoare sunt publicate periodic pe pagina de internet a Programului Sănătate.

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea acestora, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, precum și pe întreaga durată de implementare, solicitanții au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv având în vedere modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare și selecție sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidului.

Identificarea unor aspecte care pot îmbunătăți procesul de evaluare și selecție poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM POS, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde. În situația în care, asupra elementelor pentru care s-au solicitat clarificări suplimentare nu se poate trage o concluzie certă, conform precizărilor din cadrul ghidului prezent cererea de finanțare va fi analizată pe baza documentelor prezentate în cadrul cererii de finanțare.

Termenele din cadrul prezentului ghid pot fi suspendate de către AM POS în cazul în care, pe parcursul procesului de evaluare și selecție, apar probleme de legalitate, regularitate, conformitate care să afecteze procesul.

Indiferent de etapa în cadrul căreia a fost respinsă o cerere de finanțare, solicitantul poate formula, în scris, conform modalității de depunere descrisă în cadrul prezentului ghid, o singură contestație pe fiecare etapă împotriva actului prin care i s-a comunicat respingerea proiectului de către AM POS.

Prezentul ghid al solicitantului se aplică ambelor apeluri deschise distinct în sistemul informatic pentru fiecare dintre cele 2 tipuri de regiuni de dezvoltare.

1.2. Abrevieri

PoS	Program Sănătate
AM POS	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sănătate
BS	Bugetul de stat
CV	Curriculum Vitae
COM	Comisia Europeană
CDPD	Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități
DALI	Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții
DLRC	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
DNSH	Do No Significant Harm (a nu prejudicia în mod semnificativ)
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
HG	Hotărâre de guvern
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
mp	Metru pătrat
MySMIS2021/SMIS2021+	Sistem informatic integrat
nZEB	Near zero energy building
OI	Organism intermediar
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
OIS	Operațiune de importanță strategică
PT	Proiect tehnic
SF	Studiu de fezabilitate
TVA	Taxa pe valoare adăugată
UAT	Unitate administrativ teritorială
UE	Uniunea Europeană

1.3. Glosar

A	<p>Activitate de bază în cadrul unui proiect - activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia; ○ se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul solicitantului; ○ nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului; ○ bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului; <p>Active corporale reprezintă terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;</p> <p>Active necorporale reprezintă brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, precum și investiții în realizarea de instrumente de comercializare on-line a serviciilor/produselor proprii;</p> <p>Ajutoare/ ajutor (de stat) înseamnă orice măsură care îndeplinește cumulativ toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;</p> <p>Apelul de proiecte reprezintă o invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului;</p> <p>Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sănătate - structura organizatorică din cadrul MIPE, responsabilă de gestionarea și implementarea PS și de utilizarea eficientă, efectivă și transparentă a fondurilor, îndeplinind funcțiile și rolurile prevăzute în acest sens de Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060;</p> <p>În prezentul ghid utilizarea sintagmei AM POS nu restricționează Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sănătate în utilizarea Organismelor Intermediare, cu care a încheiat Acorduri de delegare de funcții, pentru a efectua procesele de evaluare, contractare, implementare, etc. Astfel, sintagma AM POS este interschimbabilă, acolo unde este cazul, cu sintagma OI, în funcție de decizia AM POS de a delega sau de a nu delega efectuarea anumitor funcții către acestea.</p>
---	---

C	<p>Cererea de finanțare – document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect, însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+;</p> <p>Contractul de finanțare reprezintă actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management, și beneficiar, astfel cum este definit la art. 2 pct. 9 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor;</p>
G	<p>Ghidul solicitantului - documentul asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte;</p>
I	<p>Imobilul este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare, prin care se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic;</p> <p>Investiția demarată reprezintă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea permiselor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate activități pentru demarare a lucrărilor;</p>
L	<p>Lucrări de extindere - În sensul prezentului Ghid, lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente sau pe același amplasament, care să fie legat structural și/sau funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de funcționarea construcției inițiale sau ca o completare necesară la funcționalitatea clădirii existente).</p>

M	MySMIS/MySMIS2021+/SMIS reprezintă sistemul informatic prin care potențialii beneficiari vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027;
O	„ Operațiune de importanță strategică ” înseamnă o operațiune care aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor unui program și care face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale;
P	<p>Perioada de durabilitate reprezintă intervalul de timp în care beneficiarul trebuie să mențină investiția conform dispozițiilor art.65 alin(1) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060. În cadrul prezentului apel de proiecte, perioada de durabilitate este de 5 ani de la plată finală aferentă contractelor de finanțare;</p> <p>Programul Sănătate - reprezintă un document strategic de programare elaborat de MIPE și aprobat de Comisia Europeană, prin decizia nr. C(2022) 8934/30.11.2022 pentru aprobarea Programului Sănătate pentru perioada de programare 2021-2027, identificat prin cod CCI: 2021RO16FFPR003 care își propune ca obiectiv general îmbunătățirea accesului la servicii medicale și creșterea calității serviciilor medicale, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>Proiectul tehnic de execuție constituie documentația prin care proiectantul dezvoltă, detaliază și, după caz, optimizează, prin propuneri tehnice, scenariul/opțiunea aprobat(ă) în cadrul studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenții; componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, la faza de proiectare - proiect tehnic de execuție, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire/ desființare.</p>
S	<p>Solicitant - persoana juridică de drept public ori privat responsabilă cu inițierea unui proiect, respectiv care a depus o cerere de finanțare în sistemul informatic MySMIS2021+/SMIS2021+ în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada 2021-2027;</p> <p>Studiu de fezabilitate este documentația tehnico-economică prin care proiectantul, fără a se limita la datele și informațiile cuprinse în nota conceptuală și în tema de proiectare și, după caz, în studiul de prefezabilitate, analizează, fundamentează și propune minimum două scenarii/opțiuni tehnico-economice diferite, recomandând, justificat și documentat, scenariul/opțiunea tehnico-economic(ă) optim(ă) pentru realizarea obiectivului de investiții;</p>

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Scăderea mortalității materne reprezintă al cincilea obiectiv de dezvoltare durabilă al ONU. Deși România a atins ținta acestui obiectiv, mortalitatea maternă se menține încă la un nivel ridicat, peste media UE.

Supravegherea medicală a sarcinii în funcție de riscul fiecărei femei reprezintă o metodă eficientă și sigură de prevenire și/sau tratament precoce a unor complicații ale gravidității. În contextul în care un număr important de localități rurale nu au medic de familie, iar în multe din localitățile urbane mici numărul de medici de familie este insuficient, rolul ambulatoriilor de specialitate în monitorizarea sarcinii și identificarea riscurilor obstetricale directe și indirecte devine evident.

Ponderea femeilor gravide care nu au efectuat niciun control sau care realizează numai 1-2 vizite medicale pe durata sarcinii este aproximativ 27%.

Ambulatoriile de specialitate oferă o soluție atât pentru monitorizarea sarcinilor necomplicate, dar și pentru luarea în evidență și monitorizarea de specialitate a sarcinilor cu risc sau a femeilor gravide cu afecțiuni preexistente.

2.2. Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific

Prezentul apel este lansat în contextul:

- ▶ **Priorității 1:** Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive
- ▶ **Fondului European de Dezvoltare Regională** - cofinanțarea proiectelor va fi asigurată din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) (contribuția UE)
- ▶ **Obiectivului de politică 4:** *O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.*
- ▶ **Obiectivului specific: RSO4.5.** *Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR).*
- ▶ **Acțiunii d. Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare/ altor structuri medicale publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie**

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

2.3.1. Cadrul strategic relevant aplicabil

Domeniul sănătății, obiectiv de interes social major, este abordat specific în multiple documente strategice:

- ▶ Strategia Națională de Sănătate 2023-2030¹;
- ▶ Master planurile regionale de servicii de sănătate²;
- ▶ Plan General Regional de Servicii Sanitare 2021-2027³
- ▶ Planul european de combatere a cancerului disponibil la https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_21_34²
- ▶ Planul național de combatere a cancerului⁴
- ▶ Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2022-2027⁵;
- ▶ Strategia “Copii protejați, România sigură” 2022-2027;
- ▶ Strategia Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români aparținând Minorității Rome pentru perioada 2022-2027⁶;
- ▶ Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022-2027” și Planul operațional privind implementarea Strategiei⁷;
- ▶ Strategia națională pentru egalitatea de gen 2022-2027⁸;
- ▶ Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă 2030⁹;
- ▶ Documente de politică publică/ strategice, aprobate de către Guvernul României;
- ▶ Documente strategice existente la nivel local;
- ▶ Documente legislative privind dezvoltarea infrastructurii în sănătate, aprobate de către Guvernul României.

2.3.2. Documente programatice

- ▶ Program Sănătate - disponibil la următorul [link](#).
- ▶ Acordul de parteneriat 2021-2027 - disponibil la următorul [link](#).

¹ aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.004/2023 privind aprobarea Strategiei naționale de sănătate pentru perioada 2023 — 2030;

²<https://ms.ro/ro/informatii-de-interes-public/noutati/ministerul-s%C4%83n%C4%83t%C4%83%C8%9Bii-a-finalizat-masterplanurile-regionale-de-servicii-de-s%C4%83n%C4%83t%C4%83tate/>

³ <https://andis.gov.ro/1/programe-si-strategii/>

⁴ <https://www.ms.ro/ro/de-interes/plan-national-de-combatere-a-cancerului/>

⁵ aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 440 din 30 martie 2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027

⁶ aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 560 din 28 aprilie 2022 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027

⁷ aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 490 din 6 aprilie 2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027

⁸ aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1547 din 19 decembrie 2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027

⁹ adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 877 din 9 noiembrie 2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030

2.3.3. Cadrul legislativ general aplicabil

Legislație generală

- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- ▶ Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021 - 2027;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2.041 din 25 mai 2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1.777 din 3 mai 2023 privind aprobarea conținutului/ modelului/ formatului/ structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6, alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ▶ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1765 din 02 mai 2023 privind aprobarea Listei de verificare a procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale, a acordurilor cadru, prevăzute de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, pentru perioada de programare 2021-2027;

- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/ 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 1408 din 12 noiembrie 2010 privind aprobarea criteriilor de clasificare a spitalelor în funcție de competență;
- ▶ Ordinul ministrului sănătății nr. 323 din 18 aprilie 2011 privind aprobarea metodologiei și a criteriilor minime obligatorii pentru clasificarea spitalelor în funcție de competență, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”;
- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 227/2015 privind codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

- ▶ Hotărârea Guvernului nr. 395/ 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;
- ▶ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

Legislație DNSH

- ▶ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- ▶ Regulamentul (UE) nr. 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- ▶ Regulamentul Delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- ▶ Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01);

Condiții favorizante aplicabile

Prezentului apel de proiecte i se aplică:

- ▶ atât condițiile favorizante orizontale:
 - Mecanisme eficiente de monitorizare a pieței achizițiilor publice;
 - Instrumente și capacități pentru aplicarea eficientă a normelor privind ajutoarele de stat;
 - Aplicarea și implementarea eficientă a Cartei drepturilor fundamentale;
 - Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CRPD a ONU) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului;
- ▶ cât și condițiile favorizante tematice aplicabile:
 - Un cadru de politică strategic pentru asistență medicală și îngrijire pe termen lung.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Prezentul apel este de tip **competitiv, cu termen limită de depunere**.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

În cadrul prezentului apel de proiecte, sprijinul oferit este exclusiv sub formă de **grant**.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Regiuni de dezvoltare	Alocare totală pentru apelul de proiecte (euro)	Contribuția din partea fondurilor (contribuția UE)	Contribuția națională		
			Total	Contribuție proprie (mil. euro)	Buget de stat
Regiune mai dezvoltată	4.000.000	40%	60%	Minim 2%	Maxim 58%
		1.600.000	2.400.000		
Regiuni mai puțin dezvoltate	32.000.000	85%	15%	Minim 2%	Maxim 13 %
		27.200.000	4.800.000		

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul Inforeuro aferent lunii ianuarie 2024, respectiv 1 EURO = 4.9753 LEI. Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în LEI. Există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15 alin. (1) lit. b), în funcție de disponibilitatea fondurilor.

3.4. Rata de cofinanțare

În cadrul prezentului apel de proiecte, pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare se vor lua în calcul următoarele rate de finanțare funcție de regiunea de dezvoltare vizată de obiectivul de investiții:

- Pentru proiectele care vor fi localizate în **regiunea mai dezvoltată**:
 - ▶ **contribuția din partea fondurilor pentru acest tip de regiune** (contribuția UE - FEDR) este de 40% din valoarea totală eligibilă a proiectului.
- Pentru proiectele care vor fi localizate în **regiunile mai puțin dezvoltate**
 - ▶ **contribuția din partea fondurilor pentru acest tip de regiune** (contribuția UE - FEDR) este de 85% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Contribuția proprie din partea solicitantului/parteneriatului este în cuantum de **minim 2%** din valoarea totală eligibilă a proiectului.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat:

- ▶ contribuția proprie minimă a solicitantului/parteneriatului reprezintă o valoare obținută prin aplicarea procentului minim de contribuție proprie, la valoarea eligibilă angajată de respectivul solicitant/ parteneriat în cadrul proiectului.
- ▶ modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în cadrul Acordului de parteneriat (Anexa 5).

3.5. Zona/ zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Prezentul apel de proiecte vizează proiecte de investiții de tipul *extindere/ modernizare/ reabilitare/ construcție nouă și dotare* (dacă este necesar) în infrastructura unităților/ structurilor sanitare publice cu personalitate juridică care acordă asistență medicală ambulatorie de **obstetrică ginecologie**, inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening în vederea creșterii capacității acestora de a oferi servicii de screening prenatal și de urmărire a gravidei, localizate fie în regiunea mai dezvoltată, fie în regiuni mai puțin dezvoltate.

Selectarea regiunii de dezvoltare (regiunea mai dezvoltată sau regiuni mai puțin dezvoltate) se va realiza funcție de localizarea unității sanitare publice/ structurii publice care beneficiază de investiții în unitatea/ structura care desfășoară acordă asistență medicală ambulatorie.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

În contextul prezentului apel sunt vizate *investiții de tipul extindere/ modernizare/ reabilitare/ construcție nouă și dotare* (dacă este necesar) în **infrastructura** structurilor sanitare/ alte structuri publice care acordă asistență medicală ambulatorie de **obstetrică ginecologie**, inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening în vederea creșterii capacității acestora de a oferi servicii de screening prenatal și de urmărire a gravidei.

Mai multe informații despre acțiunile sprijinite și **excluderile** la finanțare pentru prezentul apel se găsesc la secțiunea **5.2. Eligibilitatea activităților**, respectiv **5.7.1. Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)**.

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Conform Programului Sănătate, în contextul prezentului ghid, grupul țintă eligibil se limitează la:

- ▶ Unități sanitare publice/ alte structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de **obstetrică ginecologie**.

3.8. Indicatori

La depunerea cererii de finanțare, solicitanții vor furniza informații cu privire la contribuția propunerii de proiect la atingerea indicatorilor de program. În acest sens, vor completa și vor atașa la cererea de finanțare **Anexa 2.1 Planificare țintă indicatori** care se regăsește în **Anexa 2: Definiții și mod de calcul indicatori**. Valorile țăintelor indicatorilor, calculate conform **Anexei 2.1** și **Anexei 2**, vor fi completate în cererea de finanțare.

3.8.1. Indicatori de realizare

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsură	Definiții și modalitate de calcul	Ținte minime indicator RCO69
01PSO4	Unități sanitare publice sprijinite, din care: ▶ unități sanitare publice / structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie	Regiune mai dezvoltată Regiuni mai puțin dezvoltate	Unități sanitare	Conform Anexei 2: Definiții și mod de calcul indicatori , inclusiv document excel Anexa 2.1: Planificare țintă indicatori	NA
RCO69	Capacitatea unităților de asistență medicală noi sau modernizate	Regiune mai dezvoltată Regiuni mai puțin dezvoltate	Persoane/ an	Conform Anexei 2: Definiții și mod de calcul indicatori , inclusiv document excel Anexa 2.1: Planificare țintă indicatori	3000

Atenție!

Țintele menționate în cererea de finanțare trebuie să fie cel puțin egale cu cele menționate în tabelul de mai sus. Țintele menționate în cererea de finanțare în privința indicatorului RCO69 sunt cele asumate de beneficiar în situația aprobării proiectului.

3.8.2. Indicatori de rezultat

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsură	Definiții și modalitate de calcul	Ținte minime indicator RCR73
RCR73	Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență medicală noi sau modernizate	Regiuni mai puțin dezvoltate Regiune mai dezvoltată	Persoane/ an	Conform Anexei 2: Definiții și mod de calcul indicatori , inclusiv document excel Anexa 2.1: Planificare țintă indicatori	80% din țintele asumate la nivelul fiecărui proiect pentru RCO69

Cod indicator	Denumire indicator	Tip regiune	Unitate de măsura	Definiții modalitate calcul și de	Ținte minime indicator RCR73

Atenție! Țintele menționate în cererea de finanțare trebuie să fie cel puțin egale cu cele menționate în tabelul de mai sus. Țintele menționate în cererea de finanțare în privința indicatorului RCR73 sunt cele asumate de beneficiar în situația aprobării proiectului.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)

În cadrul prezentului apel vor fi avuți în vedere indicatorii suplimentari de la secțiunea 3.17.5 Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului. Aceștia vor fi avuți în vedere în mod obligatoriu exclusiv în procesul de monitorizare fiind prevăzuți în rapoartele de monitorizare la nivel de proiect.

3.9. Rezultatele așteptate

În cadrul apelului de proiecte este așteptat următorul rezultat:

- ▶ unități /structuri sanitare publice de **obstetrică ginecologie** sprijinite¹⁰ pentru a desfășura activități medicale de tip ambulatoriu sau pentru a acorda asistență medicală ambulatorie.

3.10. Operațiuni de importanță strategică

În cadrul prezentului apel, proiectele selectate vor face parte din **Operațiunea de importanță strategică 2: Sănătatea mamei și nou-născutului/ copilului pentru grupuri vulnerabile: implementarea de programe de urmărire, îngrijire a sarcinii și nou-născutului și copilului mic**

3.11. Investiții teritoriale integrate

Prezentul apel de proiecte nu vizează investiții teritoriale integrate.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Prezentul apel nu vizează aplicarea mecanismului DLRC.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Intervențiile prevăzute de prezentul apel nu fac obiectul ajutorului de stat.

¹⁰ reabilitate/ modernizate/ extinse/ construite și dotate (dacă este cazul)

Justificare

Această investiție este destinată **unităților sanitare publice/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie care fac parte din sistemul național de sănătate**, urmărind un obiectiv social, susținut de principiul **solidarității**, care funcționează sub supravegherea statului, finanțat direct din contribuții de asigurări sociale și alte resurse de stat și care furnizează servicii gratuite pe baza acoperirii universale.

Prin acest tip de investiții se urmărește cu predilecție o mai bună distribuție a infrastructurii de sănătate între regiuni și județe, creșterea accesului populației la servicii medicale preventive de calitate, creșterea eficacității serviciilor medicale.

Ambulatoriile de specialitate oferă servicii medicale de specialitate de complexitate medie pentru populația din zona respectivă sau din zonele învecinate. **Serviciile au impact local** și nu se încadrează în definiția ajutorului de stat. Dezvoltarea acestor servicii nu determină, în niciun caz, un risc de denaturare a concurenței. Ele sunt adresate populației generale și, în particular, populației vulnerabile. Dezvoltarea acestor servicii nu determină, în niciun caz, un risc de denaturare a concurenței, deoarece vor fi prioritizate cele care au furnizat servicii inclusiv persoanelor în mediul rural (unde acoperirea cu medici de familie este deficitară de la începutul funcționării sistemului de asigurări de sănătate, deși aici trăiesc 45% dintre cetățeni). În plus, serviciile au impact local fiind accesate în principal de populația din zona respectivă.

În urma analizelor realizate la nivelul sistemului public prespitalicesc se constată că proporția pacienților străini care au beneficiat de servicii medicale în sistemul de sănătate din România reprezintă 0,14% (anul 2019)/ 0,22% (anul 2022) din numărul total de pacienți care au beneficiat de asistență prespitalicească, **respectiv o proporție nesemnificativă care nu are potențialul de a afecta comerțul cu Statele Membre.**

- ▶ În plus, este de menționat că principalul obiectiv al unităților medicale publice/ structurilor publice care furnizează asistență medicală ambulatorie este de a oferi asistență medicală accesibilă în toate disciplinele necesare pentru persoanele care locuiesc în regiunea și zonele adiacente, iar infrastructurile prespitalicești acoperă nevoile persoanelor care locuiesc în mediul rural sau urbanul mic, cele din comunități marginalizate și cele cu nivel socio-economic scăzut ce au acces redus la îngrijire medicală.

Măsurile de sprijin au fost analizate în raport cu criteriile care ar trebui îndeplinite cumulativ, prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE (*existența unor resurse ale statului sau exercitarea de puteri discreționare ale statului referitor la utilizarea unor resurse financiare, a caracterului selectiv, a avantajului economic în favoarea entității beneficiare a măsurii de sprijin și potențialul măsurii de sprijin de a afecta comerțul între statele membre*), pentru a determina dacă măsurile constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

Concluzia analizei a fost că investițiile în **unitățile sanitare publice/ structurile publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie care fac parte din sistemul național de sănătate au un impact local/ regional și, ca urmare, nu au potențialul de a afecta comerțul între statele membre.** De asemenea, serviciile care vor fi oferite de structurile extinse/ modernizate/ reabilitate/ construite și dotate vor fi servicii de calitate

similară cu cele din alte țări ale Uniunii Europene și, prin urmare, nu sunt în măsură să atragă cetățeni din alte state ale UE.

Având în vedere că unul dintre criteriile care definesc o măsură de ajutor de stat nu este îndeplinit, respectiv ***măsura nu are potențialul de a afecta comerțul între Statele Membre***, se consideră că aceasta nu implică ajutor de stat.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Prezentul apel de proiecte nu vizează utilizarea instrumentelor financiare, iar forma de sprijin este acordată sub forma de grant.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

În cadrul prezentului apel de proiecte nu sunt vizate acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.

3.16. Principii orizontale

Investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu cartea drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) și accesibilitatea în toate etapele de programare și implementare.

Aceste aspecte vor fi evaluate în cadrul procesului de evaluare și selecție conform **Anexei 1: Criterii de evaluare și selecție (Criteriul 6. Contribuția proiectului la respectarea principiilor privind eficiența resurselor/ imunizarea la schimbările climatice, la principiile orizontale - egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea și subcriteriile aferente acestuia)**.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

3.17.1. Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În toate etapele de implementare ale PS, vor fi avute în vedere considerente privind maximizarea efectelor pozitive asupra mediului pentru proiectele care urmează a fi implementate.

La nivelul tuturor investițiilor finanțate din Programul Sănătate este obligatorie **respectarea principiului DNSH și a imunizării la schimbările climatice**. În acest sens, solicitanții trebuie să demonstreze că proiectele depuse în cadrul prezentului apel respectă principiul de a nu prejudicia în mod semnificativ.

Informații suplimentare privind respectarea principiului DNSH, pot fi găsite la adresa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN).

„Imunizarea la schimbările climatice” reprezintă, în conformitate cu art. 2, alin. 42 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, un proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice ce respectă principiul „eficiența energetică înainte de toate”, precum și faptul că nivelul emisiilor de

gaze cu efect de seră generate de proiect este compatibil cu obiectivul privind neutralitatea climatică stabilit pentru 2050.

Integrarea imunizării la schimbările climatice în toate etapele proiectului este condiție de **eligibilitate**.

Toate intervențiile propuse prin PS au în vedere analiza și centralizatorul DNSH PS aferente programului aprobat, precum și concluziile raportului de mediu și studiului de evaluare adecvată elaborate pentru parcurgerea procedurii de evaluare de mediu pentru PS, procedură finalizată cu Avizul de Mediu nr. 100/02.09.2022.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează în dezvoltarea proiectelor de infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani, **măsuri de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea**, în conformitate cu Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027. AM POS a analizat și identificat care sunt obiectivele specifice ale programului unde este necesar a fi respectată obligativitatea de a imuniza infrastructura. Astfel, AM POS va verifica dacă măsurile de adaptare și atenuare au fost implementate de către beneficiari conform documentației tehnico-economice atașată de beneficiar la cererea de finanțare.

Concluziile și recomandările acestor documente sunt integrate și adaptate la nivelul prezentului ghid conform **Anexei 9: Cerințe DNSH**.

Având în vedere faptul că cele 2 obiective, anume *Atenuarea schimbărilor climatice* și *Adaptarea la schimbările climatice*, aferente imunizării la schimbările climatice reprezintă obiective care sunt utilizate și în cadrul DNSH, în cadrul prezentului ghid acestea sunt tratate într-un mod integrat și au fost incluse în cerințele stabilite pentru demonstrarea respectării principiului DNSH.

În vederea asigurării imunizării la schimbările climatice la nivelul proiectelor finanțate în cadrul Programului Sănătate este necesară:

- ▶ elaborarea unei **Analize privind imunizarea la schimbările climatice ce va fi atașată cererii de finanțare**
- ▶ **integrarea constatărilor acestora în documentațiile tehnico economice aferente proiectului.**

Modul de efectuare și elaborare a **Analizei privind imunizarea la schimbările climatice** este descris în cadrul documentului *Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01)*, care poate fi vizualizat prin accesarea următorului link: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0916(03)&from=EN)

În elaborarea **Analizei privind imunizarea la schimbările climatice** solicitanții de finanțare din Programul Sănătate vor avea în vedere următoarele aspecte:

- ▶ Conform tipologiei investițiilor în infrastructură care vor fi finanțate prin PS, pentru evaluarea **atenuării la schimbările climatice**, acestea, de regulă, pot fi încadrate în proiecte pentru care **NU VA FI necesară o evaluare a amprentei de carbon**. În acest caz, va fi necesară **prezentarea analizei într-un mod succint**, într-o declarație privind examinarea neutralității climatice, care, în principiu, oferă o concluzie cu privire la imunizarea la schimbările climatice în ceea ce privește neutralitatea climatică;

- ▶ Pentru **adaptarea la schimbările climatice** se vor parcurge pașii descriși în *Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice*, iar **în cazul în care sunt identificate măsuri de adaptare specifice, acestea vor fi preluate în documentațiile tehnico economice aferente investiției.**

3.17.2. Eficiența resurselor (apă, aer, lumină etc.)

Proiectele finanțate prin Programul Sănătate trebuie să descrie și să asigure o îmbunătățire a eficienței resurselor previzionate. Astfel, ca urmare a realizării investiției, se generează o reducere de costuri cu utilitățile publice relevante sau o economie de costuri aferente echipamentelor/ instalațiilor ce deservește utilitățile publice – vezi Subcriteriul 6.1. Eficiența utilizării resurselor (Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție), Anexa 4: Declarația unică, precum și Anexa 9: Cerințe DNSH.

3.17.3. Reducerea cantității de deșeuri/economia circulară

Investițiile finanțate în cadrul PS trebuie să asigure reducerea cantităților de deșeuri sau reutilizarea deșeurilor rezultate în timpul efectuării investiției. – vezi Subcriteriul 6.2. Impactul pozitiv asupra mediului - reducerea cantității de deșeuri/ economia circulară/ implementarea principiilor de dezvoltare durabilă (Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție), Anexa 4: Declarația unică, precum și Anexa 9: Cerințe DNSH.

3.17.4. Creșterea performanței energetice și obținerea de energie verde pentru consum propriu din resurse regenerabile

– vezi Subcriteriul 6.1. Eficiența utilizării resurselor (Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție), Anexa 4: Declarația unică, precum și Anexa 9: Cerințe DNSH.

- ▶ **Pentru clădirile publice noi** - potrivit Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, clădirile noi din proprietatea/administrarea autorităților administrației publice care urmează să fie recepționate după 31 decembrie 2018 vor fi clădiri al căror consum de energie din surse convenționale este aproape egal cu zero (nZEB).
- ▶ **Pentru clădirile publice existente** - la care se execută lucrări de renovare, precum și în cazul instalării/ înlocuirii/ modernizării sistemelor tehnice ale clădirilor, performanța energetică a acestora sau a unităților de clădire ce fac obiectul renovării trebuie îmbunătățită.

3.17.5. Indicatori de monitorizare a efectelor asupra mediului

Pe parcursul implementării proiectelor, AM POS/OI va monitoriza următorii indicatori (stabiliți în cadrul Raportului de mediu aferent Programului Sănătate¹¹), prin care se urmărește atingerea țintelor conform tabelului de mai jos:

¹¹ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/e1265341ee7e708dbee5838bfa0ef29c.pdf>

Obiectiv de mediu	Indicator		Țintă
OR1 - Biodiversitate	MON 1	Ponderea clădirilor reabilite pentru care a fost realizată în prealabil verificarea prezenței cuiburilor/ adăposturilor de păsări și lilieci	100%
	MON 2	Ponderea proiectelor finanțate pentru care au fost identificate impacturi reziduale semnificative asupra habitatelor și speciilor	→ 0 %
	MON 3	Numărul situațiilor în care a fost necesară protejarea/ relocarea de cuiburi/ adăposturi de păsări și lilieci	≥ 0
	MON 4	Numărul situațiilor în care a fost necesară instalarea de adăposturi/ cuiburi artificiale	≥ 0
	MON 5	Ponderea proiectelor ce presupun iluminat artificial exterior în care au fost implementate cerințele măsurii M3	→100%
OR3 - Sol	MON 6	Suprafața totală de sol pierdută ca urmare a implementării acțiunilor propuse	Cât mai mică posibilă
OR4 -Apă	MON 7	Ponderea beneficiarilor acțiunilor ce includ lucrări de reabilitare în care gestionarea apelor uzate se realizează conform cerințelor legale în vigoare	→100%
OR5 - Aer	MON 8	Ponderea proiectelor în care se asigură reducerea emisiilor de poluanți atmosferici	→100%
OR6 – Factori climatici	MON 9	Ponderea instalațiilor de frig achiziționate în cadrul PS care nu utilizează substanțe ce conduc la epuizarea stratului de ozon	→100%
OR9 - Peisaj	MON 10	Ponderea proiectelor de construcție / reabilitare a clădirilor cu destinație medicală în care au fost incluse principiile de proiectare și construcție a clădirilor verzi	→100%
OR12 - Deșeuri	MON 11	Ponderea proiectelor în care gestionarea deșeurilor din construcții și demolări poate fi integral dovedită ca fiind conformă cu cerințele legale și principiile economiei circulare	100%

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Conform Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, articolul 65, investițiile efectuate în cadrul PS trebuie să aibă un caracter durabil. În acest sens, **în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, proiectul NU va face obiectul oricăreia dintre următoarele:**

- modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia.

În acest sens, solicitantul va semna **Declarația Unică (Anexa 4)** prin care își va asuma respectarea cerințelor de mai sus.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

Programul Sănătate se aliniază principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, egalitatea de gen, accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități. Acestea vor fi reflectate în criteriile de eligibilitate și selecție conform Anexei 1: Criterii de evaluare și selecție și Anexei 4: Declarația unică.

În acest sens, cererile de finanțare vor cuprinde informații cu privire la implementarea și respectarea următoarelor aspecte:

3.19.1. Egalitatea de șanse

Cererile de finanțare depuse în cadrul apelului lansat în contextul Priorității 1 vor contribui la reducerea inegalităților privind starea de sănătate a populației prin investiții în infrastructura unităților sanitare – vezi *Subcriteriul 6.5 Egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea* (Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție), precum și Anexa 4: Declarația unică.

3.19.2. Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități

Prin investițiile care se vor fi finanța, se va acorda o atenție specială inclusiv adaptării infrastructurii nou construite/ extinse/ modernizate/ reabilite și dotate pentru persoanele cu dizabilități sau pentru persoanele care întâmpină probleme de sănătate, de ex. acces neîngrădit, asigurarea rampelor de acces, marcarea traseelor de acces, mobilier și echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități, acces facil la investigații medicale/ spații de spitalizare, grupuri sanitare etc., în conformitate cu prevederile art. 9 – Accesibilitate, din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și cele ale legislației europene și naționale în vigoare.

Art. 9 – CPDP:

Accesibilitate

1. Pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea să trăiască independent și să participe pe deplin la toate aspectele vieții, statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura acestor persoane accesul, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului, atât în zonele urbane, cât și rurale. Aceste măsuri, care includ identificarea și eliminarea obstacolelor și barierelor față de accesul deplin, trebuie aplicate, printre altele, la:
 - a) clădiri, drumuri, mijloace de transport și alte facilități interioare sau exterioare, inclusiv școli, locuințe, unități medicale și locuri de muncă;
 - b) serviciile de informare, comunicații și de altă natură, inclusiv serviciile electronice și de urgență.
2. Statele părți vor lua, de asemenea, măsuri potrivite pentru:
 - a) a elabora, promulga și monitoriza implementarea standardelor minime și instrucțiunilor pentru accesibilizarea facilităților și serviciilor deschise publicului sau oferite acestuia;

- b) a se asigura că entitățile private care oferă facilități și servicii deschise publicului sau oferite acestuia țin cont de toate aspectele legate de accesibilitate, pentru persoanele cu dizabilități;
- c) a asigura părților implicate formare pe problemele de accesibilitate cu care se confruntă persoanele cu dizabilități;
- d) a asigura, în clădiri și în alte spații publice, semne în limbaj Braille și forme ușor de citit și de înțeles;
- e) a furniza forme de asistență vie și intermediere, inclusiv ghizi, cititori și interpreți profesioniști de limbaj mimico-gestual, pentru a facilita accesul în clădiri și în alte spații publice;
- f) a promova alte forme adecvate de asistență și sprijin pentru persoanele cu dizabilități în vederea asigurării accesului acestora la informație;
- g) a promova accesul persoanelor cu dizabilități la noi tehnologii și sisteme informatice și de comunicații, inclusiv la internet;
- h) a promova proiectarea, dezvoltarea, producerea și distribuirea de tehnologii și sisteme informatice și de comunicații accesibile, încă din fazele incipiente, astfel încât aceste tehnologii și sisteme să devină accesibile la costuri minime.

Proiectele demonstrează existența sau includerea următoarelor adaptări pentru persoanele cu dizabilități:

- ▶ adaptări pentru persoane cu diferite tipuri de dizabilități (motorii/ vizuale/ auditive/ intelectuale) în spațiul construit (de ex. intrări, circulații orizontale și verticale, investigații medicale/ spații de spitalizare/ grupuri sanitare);
- ▶ achiziționarea de echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități;
- ▶ îmbunătățirea condițiilor de siguranță;
- ▶ alte tipuri de adaptări (de ex.: sisteme de ghidaj, adaptări de conținut informatic etc.).

Acestea sunt condiții de eligibilitate, fiind asumate ca atare în **Declarația unică (Anexa 4)**.

Mai multe informații despre:

- ▶ *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;*
- ▶ *Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități,*
- ▶ *Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului,*
- ▶ *Ghidul privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027,*
- ▶ *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022-2027” și Planul operațional privind implementarea Strategiei, aprobate de Guvern,*
- ▶ *Condiția favorizantă orizontală ”Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului”,*

pot fi obținute de la Punctul de contact pentru implementarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (PCPD) și de la Autoritatea Națională privind Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD), din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, utilizând link-urile:

- ▶ <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>,
- ▶ <https://anpd.gov.ro/web/?s=strategia>

3.19.3. Egalitatea de gen

Prezentul apel de proiecte este apreciat prin Programul Sănătate a NU avea o contribuție distinctă la acest principiu (nu vizează măsuri specifice care să sprijine aplicarea acestui principiu orizontal – egalitatea de gen), dar cu toate acestea se recomandă respectarea acestui principiu în ciclul de viață al proiectului. – vezi Anexa 4: Declarația unică.

3.19.4. Nediscriminare

Toate investițiile vor respecta principiul nediscriminării și nu vor exista investiții în servicii paralele, servicii de calitate inferioară pentru anumite grupuri și/sau care să mențină sau să conducă la segregarea/izolarea grupurilor vulnerabile (condiție de eligibilitate) Declarația unică (Anexa 4).

3.20. Teme secundare

Nu se aplică prezentului apel.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Proiectul propus va detalia măsurile de vizibilitate, transparență și comunicare, conform cerințelor din Regulamentul (UE) de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin H.G. nr. 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021 - 2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

Toate materialele destinate măsurilor de informare și publicitate aferente intervențiilor vizate de prezentul apel de proiecte vor folosi informațiile și elementele grafice obligatorii: emblema Uniunii Europene, declarația de cofinanțare, sigla Guvernului României și a Programului Sănătate.

Măsuri minime obligatorii de informare și publicitate aferente intervențiilor vizate de prezentul apel de proiecte

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, fiind prevăzute în categoria cheltuieli indirecte:

- ▶ **publicarea unui comunicat de presă/anunț de presă** la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru publicul larg (presă scrisă tipărită locală/regională/națională, publicații online etc);
- ▶ **materiale de informare/comunicare** tipărite sau tipăribile sub formă digitală (pliante, rapoarte, broșuri de informare/ povești de succes, buletine informative, cărți etc.) ce vor avea pe prima copertă setul de însemne grafice obligatorii;
- ▶ **expunerea, de la începerea implementării fizice a operațiunilor** care implică investiții fizice sau de la instalarea echipamentelor achiziționate, **a unor plăci sau panouri permanente, clar vizibile publicului**, care conțin emblema Uniunii în conformitate cu caracteristicile tehnice stabilite în anexa IX a Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 1060/2021 și informații privind respectivele operațiuni;
- ▶ **afișarea pe site-ul oficial de internet**, dacă există, și **pe paginile de comunicare socială** ale beneficiarului a unei scurte descrieri a operațiunii, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acesteia, evidențiind sprijinul financiar din partea Uniunii;
- ▶ fiind un proiect care intră în sfera unei **operațiuni de importanță strategică, este obligatorie organizarea unui eveniment sau a unei activități de comunicare , după caz, cu implicarea Comisiei Europene și a AM POS în timp util.**

În cazul specific al proiectelor cuprinse în cadrul operațiunilor de importanță strategică abordate prin Programul Sănătate, este recomandat să se realizeze mai mult decât activitățile minime obligatorii de comunicare.

De asemenea, în contextul prevederilor Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, "Operațiunea de importanță strategică *înseamnă o operațiune care aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor unui program și care face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale*". Prin urmare, beneficiarul va pune la dispoziția AM POS informații care să permită monitorizarea și informarea cu privire la rezultatele obținute. Beneficiarul are obligația să pună la dispoziția AM POS/OI și CE, la cerere, date și informații despre proiecte și stadiul lor de implementare, inclusiv fotografii, în vederea probării și asigurării transparenței utilizării fondurilor.

Progresele obținute în implementarea acestor OIS vor fi comunicate AM POS/OI la adresa de e-mail ois.sanatatemamasicopil@mfe.gov.ro, și vor fi publicate la secțiunea aferentă OIS a paginii Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/operatiuni-de-importanta-strategica/>. Această secțiune va fi actualizată periodic de responsabilii de comunicare.

Potrivit art. 50 alin. (3) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin în temeiul articolului 47 (Emblema Uniunii) sau al alineatelor (1) și (2) de la articolul 50 (Responsabilitățile beneficiarilor) și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, autoritatea de management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, **anulând până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea/ proiectul în cauză**. Determinarea corecției financiare trebuie să fie proporțională cu dimensiunea proiectului și amploarea deficienței detectate.

Pentru detalii specifice privind cerințele tehnice aferente fiecărei măsuri, vă rugăm să consultați **Manualul de identitate vizuală** al Programului Sănătate disponibil la adresa <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/comunicare-2>

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte este data publicării ghidului solicitantului aprobat.

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Pentru pregătirea proiectelor în vederea depunerii cererii de finanțare, solicitantul de finanțare are la dispoziție perioada de la momentul publicării variantei aprobate a ghidului solicitantului până la momentul închiderii apelului de proiecte în sistemul informatic MySMIS2021.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Sistemul informatic MySMIS2021 va permite depunerea de proiecte începând cu data de 12 ianuarie 2024, ora 12:00.

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Sistemul informatic MySMIS2021 se va închide la data de 30 mai 2024, ora 14.00

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

Cererea de finanțare, împreună cu anexele obligatorii și cu documentele suport se vor depune **exclusiv** prin sistemul informatic [MySMIS2021](#).

Pentru depunerea unei cereri de finanțare este necesar să urmați pașii descriși în [manualul](#) MySMIS2021.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Prezentul apel vizează doar solicitanți și parteneri **exclusiv** din categoria **entități publice**.

Pentru a fi eligibil, solicitantul de finanțare/fiecare membru al parteneriatului, după caz:

- ▶ trebuie să aibă personalitate juridică;
- ▶ liderul parteneriatului se va identifica clar în toate documentele aferente proiectului.

5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1. Forma de constituire a solicitantului/partenerului/partenerilor

- a) Unități /structuri sanitare publice de **obstetrică ginecologie**;

- b) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- c) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București și sectoarele Municipiului București și sectoarele Municipiului București, definite conform prevederilor art. 5 lit. pp și mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- d) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale, inclusiv autorități și instituții publice centrale din sfera apărării, ordinii publice și siguranței naționale, respectiv a Academiei Române care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);

Criteriile de eligibilitate se aplică atât solicitantului, cât și fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentei secțiuni.

2. Solicitantul și/sau reprezentantul său legal, inclusiv partenerul și/sau reprezentantul său legal, dacă este cazul, respectă cerințele și NU se încadrează în niciuna din situațiile prezentate în Declarația Unică (Anexa 4).

În cazul implementării proiectelor în parteneriat, toți membrii acestuia vor asuma și transmite **Anexa 4: Declarația Unică**.

3. Drepturi asupra imobilului (teren/ clădire) obiect al proiectului

Aceste drepturi asupra imobilelor trebuie să confere solicitantului/partenerului dreptul de execuție a lucrărilor de modernizare/reabilitare și dotare, extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente, lucrări de construcții noi, în conformitate cu legislația în vigoare - documente care vor fi depuse și verificate în etapa de contractare.

Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/ privată/ administrare sunt necesare următoarele documente:

Pentru proprietatea publică/ privată:

- ▶ *Extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, emis cu maxim 30 de zile înainte de depunere, inclusiv încheierea.*
- ▶ *Planul de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară).*

Se poate accepta ca înscrierea dreptului de proprietate publică să fie provizorie, urmând ca, în eventualitatea semnării contractului de finanțare, beneficiarul/partenerul să finalizeze demersurile necesare obținerii înscrierii definitive a dreptului de proprietate și să facă dovada, prin transmiterea unui extras de carte funciară actualizat, într-un termen de maxim 12 luni de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare, sub sancțiunile prevăzute în cadrul acestuia. Neîndeplinirea cerinței conduce la rezilierea de drept a contractului de finanțare.

Pentru dreptul de administrare:

- ▶ **Extras de carte funciară** din care să reiasă dreptul de administrare aferent proprietății publice, *emis cu maxim 30 de zile înainte de depunere, inclusiv încheierea.*
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare.
- ▶ **Plan de amplasament vizat de OCPI**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale *(în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară).*

Dacă solicitantul/partenerul va depune mai multe documente pentru dovedirea dreptului real de proprietate/administrare, va completa și **Anexa 7: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare.**

Titularul oricărui alt drept real/ creanță nu va fi admis la finanțare. Astfel, pentru aceste proiecte nu sunt acceptate alte drepturi asupra infrastructurii (teren și clădire) sau un contract de închiriere/ comodat/ cesiune care poate cuprinde elemente specifice contractului de concesiune, etc.

ATENȚIE!

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului sau în perioada de valabilitate a contractului de finanțare sunt afectate condițiile de construire/ exploatare asupra infrastructurii (teren și clădire) aferente proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Infrastructura (teren și/sau clădire, după caz, în conformitate cu prezentul criteriu de eligibilitate) ce face obiectul proiectului care implică execuția de lucrări de modernizare/reabilitare și dotare, **extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente, lucrări de construcții noi**, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ Este liberă de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului;
- ▶ Nu este afectată de dezmembrăminte ale dreptului de proprietate;
- ▶ Nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent;
- ▶ Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului. (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul, etc). Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM POS.

În accepțiunea AMPOS, servituțile care nu afectează posibilitatea realizării activităților proiectului nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare (de ex. servitutea de trecere).

În situația în care, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului, conform ghidului specific pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire, se va solicita un Memoriu tehnic din partea proiectantului care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/ obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, respectiv dacă memoriul nu este depus în termenele și condițiile pretinse de AM, proiectul va fi respins sau contractul va fi reziliat.

În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul/beneficiarul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul, și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz.

Solicitantul/liderul de parteneriat sau partenerul deține dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra imobilului care face obiectul proiectului, conform legislației în vigoare.

EXCEPȚIE

Dacă împreună cu cererea de finanțare se depune autorizația de construire valabilă la data depunerii cererii de finanțare, emisă pentru solicitant/ partener, după caz, pentru obiectivul de investiții vizat de cererea de finanțare, nu este necesară și nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau a altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/ dreptul real principal asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au stat la baza emiterii acesteia. În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul/liderul de parteneriat sau partenerul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM POS, în cadrul etapei de contractare. Garanțiile reale asupra imobilelor (de ex. *ipoteca* etc.) sunt considerate incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PS.

În accepțiunea AM POS, dreptul de administrare înscris în Cartea funciară în favoarea unei instituții de drept public, cu personalitate juridică și care desfășoară activități în domeniul sănătății, nu este considerat sarcină. Proiectul devine neeligibil dacă intervine un act juridic cu efecte depline (ex.: o hotărâre judecătorească definitivă) până la finalizarea perioadei de durabilitate, care să afecteze dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului.

În cazul în care în clădire există spații/ unități de clădire închiriate/ date în folosință gratuită/ concesionate unor persoane juridice, sunt îndeplinite următoarele condiții:

- ▶ ocupanții (persoanele juridice) trebuie să fi fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare;

- ▶ suprafața utilă aferentă acestor spații/unități de clădire **NU** depășește 10% din suprafața totală utilă a clădirii.

În cazul în care într-o clădire sunt mai multe spații/ unități de clădire închiriate/ date în folosință gratuită/concesionate, în condițiile enunțate mai sus, se va întocmi un Tabel centralizator al acestor ocupanți la nivel de clădire, în care se vor menționa informațiile de mai sus, inclusiv suprafața totală utilă a clădirii (mp) și suprafața utilă a acestor spații/unități de clădire (mp și %). Suprafața utilă cumulată aferentă acestor spații/unități de clădire nu depășește 10% din suprafața totală utilă a clădirii.

Condițiile de mai sus nu sunt aplicabile în cazul persoanelor juridice care au închiriat/au primit în folosință gratuită/ au obținut în concesiune spații/unități de clădire pentru a fi utilizate pe o durată limitată în cursul unei zile/ săptămâni/ luni în vederea desfășurării unor activități sportive, culturale, educaționale sau recreative. În cazul acestor persoane juridice sunt îndeplinite următoarele condiții:

- ▶ ocupanții (persoanele juridice) trebuie să fi fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare;
- ▶ activitatea desfășurată de persoanele juridice respective nu afectează activitatea principală/ funcțiunea clădirii publice.

De asemenea, în cadrul acestui apel de proiecte, închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea unor suprafețe din teren, cu condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului, nu se consideră sarcină sau interdicție care afectează implementarea proiectului și nu conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare.

4. Prin actele de proprietate/ administrare solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul (UE) de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060:

Perioada pentru care există dreptul de proprietate/ este conferit dreptul de administrare trebuie să fie acoperitoare pentru durată menționată la articolul 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Pentru investiția propusă, solicitantul trebuie să mențină investiția realizată conform prevederilor de la punctul 3.18 Caracterul durabil al proiectului din prezentul ghid.

Se va avea în vedere că în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, rambursarea efectuată pe motivul nerespectării dispozițiilor din acest articol este proporțională cu perioada de neconformitate.

Aceste elemente constituie clauze contractuale.

În vederea asigurării principiului de mai sus, solicitantul va completa **Anexa 4: Declarația unică** la prezentul Ghid.

5.1.1.1. Capacitatea de implementare a proiectului

5.1.1.1.1. Capacitatea operațională a solicitantului

Proiectul poate fi implementat fie de către solicitant, fie în parteneriat.

În vederea demonstrării **capacității operaționale**, se recomandă ca **solicitantul** să dețină o structură internă dedicată pentru implementarea proiectului și experți care dețin experiență relevantă pentru implementarea cu succes a acestuia.

Echipa de proiect – se recomandă să conțină cel puțin următoarele tipuri de experți:

- ▶ manager de proiect;
- ▶ experți tehnici (ex. *expert tehnic construcții* etc);
- ▶ alte tipuri de experți (ex. *experți de monitorizare; experți în achiziții publice; experți juridici; experți financiari*, responsabil cu protecția datelor); *alte categorii de experți necesari implementării proiectului*)

Managerul de proiect și experții se nominalizează încă din faza de depunere a cererii de finanțare, prin completarea secțiunilor relevante din formularul cererii de finanțare și prin încărcarea în sistemul electronic a CV-urilor în format Europass și a documentelor justificative din care să reiasă experiența profesională a experților, precum și calificările acestora (în format .pdf, semnate electronic), evaluatorii putând evalua experiența profesională relevantă a experților, propus precum și calificările (studiile) acestora.

În etapa de evaluare și selecție, capacitatea operațională a solicitantului va fi evaluată prin raportare la experiența echipei de proiect - experți relevanți (*manager de proiect, experți tehnici construcții, expert financiar, etc.*) cu experiență relevantă în implementarea unui proiect/de proiecte de investiții FEDR (vezi **subcriteriul 3.2 din Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție**).

5.1.1.1.2. Capacitatea financiară a solicitantului/ partenerilor

Solicitantul /acesta împreună cu partenerii are/ au capacitatea financiară de a asigura:

- contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului (minim 2% din valoarea totală eligibilă a proiectului);
- finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul;
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile;
- resursele financiare necesare asigurării costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Solicitantul/partenerul/partenerii se angajează prin **Anexa 4: Declarația unică** să asigure contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, precum și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului. În acest sens, solicitantul/ fiecare partener va transmite, la depunerea cererii de finanțare, **Anexa 4: Declarația unică**.

Solicitantul va transmite la depunerea cererii de finanțare Hotărâre de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și de aprobare a acordului de parteneriat(daca este cazul). Se va

transmite hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli. În cazul în care unul dintre parteneri nu are contribuție financiară în proiect, nu este necesară depunerea unei hotărâri în acest sens. Prin Acordul de parteneriat, se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii la valoarea eligibilă a proiectului.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

Se încadrează în categoria solicitanților eligibili:

- a) Unități /structuri sanitare publice de **obstetrică ginecologie**;
- b) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- c) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București și sectoarele Municipiului București, definite conform prevederilor art. 5 lit. pp și mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- d) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale, inclusiv autorități și instituții publice centrale din sfera apărării, ordinii publice și siguranței naționale, respectiv a Academiei Române care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a).

5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

Se încadrează în categoria partenerilor eligibili:

- a) Unități sanitare publice de obstetrică ginecologie;
- b) Unitățile administrativ-teritoriale, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- c) Primăria Municipiului București, inclusiv prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București și sectoarele Municipiului București, definite conform prevederilor art. 5 lit. pp și mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- d) Ministerul Sănătății, alte autorități și instituții publice centrale, inclusiv autorități și instituții publice centrale din sfera apărării, ordinii publice și siguranței naționale, respectiv a Academiei Române care au în coordonare/ subordonare/ autoritate sau dețin în administrare/ proprietate unitățile de la punctul a);
- e) Parteneriate între entitățile de la punctele a)-d).

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Proiectul poate fi implementat fie de către un solicitant unic, fie în parteneriat cu entitățile eligibile, așa cum sunt prezentate la pct. 5.1.3.

În cadrul apelului, propunerile de proiecte pot să vizeze implementarea proiectului, fie de către solicitant, fie în parteneriat cu alte entități publice locale.

Partenerii fac parte din categoriile definite la punctul 5.1.3. de mai sus.

Alegerea partenerilor este în exclusivitate de competența entității solicitante, în calitate de lider al parteneriatului.

Pot fi selectați doar parteneri individuali, nu consorții/asociații de parteneri.

Indiferent de numărul partenerilor implicați în implementarea unui proiect, va fi semnat un singur acord de parteneriat între toți partenerii (**Anexa 5: Acord de parteneriat**).

În vederea stabilirii unui parteneriat, solicitanții publici care intenționează să intre într-o relație de parteneriat vor elabora o *Notă justificativă în cazul parteneriatului care prezintă analiza valorii adăugate a parteneriatului* în ceea ce privește utilizarea eficientă a fondurilor, rolul și responsabilitățile, contribuția și expertiza/ experiența relevantă pentru implementarea proiectului pentru fiecare partener.

În Acordul de parteneriat se va detalia rolul fiecărui partener în implementarea proiectului, precum și, dacă este cazul, bugetul alocat pentru implementarea activității/ activităților asumate de fiecare partener.

În cazul parteneriatului, dovada contribuției minime proprii se face de către entitatea/ entitățile din parteneriat care asigură această contribuție - lider și/ sau partener, după caz. Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener pentru asigurarea contribuției minime proprii, condiția de eligibilitate fiind aceea de a asigura la nivelul proiectului minim 2% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Se va anexa documentul care atestă participarea la asigurarea contribuției minime, cu indicarea sumelor cu care participă.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Conform Programului Sănătate, sunt eligibile activitățile de **extindere/ construcție nouă/ modernizare/ reabilitare și dotare (dacă este necesar)** dedicate exclusiv unităților sanitare sau structurilor publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie, inclusiv laboratoarele de analize medicale și de imagistică care deservește unitățile sanitare/ structurile sanitare publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie, conform mențiunilor de la secțiunea 3.7. **Grup țintă vizat de apelul de proiecte.**

5.2.2. Activități eligibile

Tipurile de activități eligibile – **activitate de bază** - care vor fi finanțate în contextul apelului de proiecte sunt cele care vizează **extindere/ construcție nouă / modernizare/ reabilitare și dotare**

dedicate exclusiv unităților sanitare sau structurilor publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie, inclusiv laboratoarele de analize medicale și de imagistică care deservește unitățile sanitare/ structurile sanitare publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie, conform mențiunilor de la secțiunea 3.7. **Grup țintă vizat de apelul de proiecte.**

În sensul prezentului Ghid:

- ▶ lucrări de **reabilitare/ modernizare pentru construcțiile existente/ extindere**;
 - Lucrări de reabilitare reprezintă lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru readucerea acestora la nivelul tehnic prevăzut de reglementările tehnice în vigoare, pentru categoria de încadrare a lor.
 - Lucrări de modernizare reprezintă lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute inițial.
- ▶ prin lucrări de **extindere** se înțeleg lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente sau pe același amplasament, care să fie legat structural și/sau funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de funcționarea construcției inițiale sau ca o completare necesară la funcționalitatea clădirii existente).
- ▶ lucrări de **eficiență a resurselor**¹² pentru gestionarea eficientă a consumurilor de utilități publice la clădirile existente sau nou construite, inclusiv investiții în surse regenerabile pentru a obține energie verde necesară pentru consum propriu și, dacă este cazul, echipamente specifice pentru obținerea de energie verde în cogenerare;
- ▶ **dotarea**¹³ **cu echipamente specifice** are scopul de a crește gradul de accesibilitate a populației la serviciile publice de sănătate și de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice de sănătate prestate – obiecte de inventar/ mijloace fixe necesare desfășurării activității medicale¹⁴, echipamente medicale, inclusiv laboratoare și echipamente și sisteme IT pentru digitalizarea activităților unității sanitare publice, precum și a celor aferente activităților suport¹⁵ pentru derularea activității medicale.

Activități de dotare cu echipamente - trebuie justificate din perspectiva activității desfășurate de unitatea sanitară, precum și a personalului medical și non medical necesar funcționării acestora. Achiziționarea de materiale consumabile nu este cheltuială eligibilă, cu excepția situațiilor în care acestea sunt aferente testării/ calibrării/ funcționalității și pentru asigurarea funcționării, pentru o perioadă limitată de timp, a echipamentelor achiziționate. În sensul prezentului ghid, valoarea dotărilor include și valoarea estimată a lucrărilor necesare funcționării /autorizării acestora, acolo unde este cazul.

<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/e1265341ee7e708dbee5838bfa0ef29c.pdf>
ibile.

¹³ Echipamentele de funcționare (ex. centrală termică, echipamente de accesibilizare persoane cu dizabilități, lifturi etc) vor fi incluse în valoarea investiției de bază

¹⁴ Inclusiv mobilierul aferent activității medicale (ex. paturi, dulapuri, vestiare etc)

¹⁵ ex. mobilier pentru activitățile suport care asigură cadrul necesar desfășurării activității medicale din corpurile administrative

Sunt eligibile și cheltuielile aferente lucrărilor/dotărilor aferente laboratoarelor de analize medicale și de imagistică care deservește unitățile sanitare/ structurile sanitare publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie.

Atenție!

În contextul măsurilor de digitalizare este recomandat ca unitatea sanitară/ structura sprijinită care furnizează/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie să utilizeze sau să implementeze măsuri de digitalizare care să permită: programarea online/ telefonică a serviciilor medicale și furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate în ambulatoriu (ex. rezultatele investigațiilor medicale), acesta fiind criteriu de evaluare și selecție.

Investițiile de infrastructură (*reabilitare/ modernizare/ extindere/ construcție*) vor avea în vedere eficiența resurselor, nu numai eficiența energetică.

În contextul prezentului apel, nu sunt eligibile proiectele care se limitează la dotarea cu echipamente (condiție de eligibilitate).

În cadrul cererii de finanțare, vor fi descrise acțiunile/ activitățile pe care solicitantul sau solicitantul împreună cu partenerii le vor derula în vederea atingerii obiectivului specific *RSO 4.5 Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate (FEDR)*, vizat prin Programul Sănătate.

Eligibilitatea unei activități nu implică în mod obligatoriu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea respectivei activități. În acest sens, recomandăm și consultarea **Anexei 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile**.

Acțiunile previzionate trebuie să fie clare, logice, coerente și necesare pentru implementarea viitorului proiect.

Activitățile previzionate vor indica în mod clar entitatea/ entitățile (solicitantul sau solicitantul și partenerul/ partenerii) care le implementează.

5.2.3. Activitatea de bază

În accepțiunea prezentului apel prin **activitate de bază** sunt vizate lucrări dedicate ambulatoriilor de tipul:

- modernizare/reabilitare, construcții noi, extindere la construcțiile existente și dotare.

Este obligatorie derularea uneia din activitățile de modernizare/reabilitare/extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente/ construcții noi și alocarea de resurse pentru acestea în bugetul eligibil al proiectului (**condiție de eligibilitate**).

5.2.4. Activități neeligibile

Prin prezentul apel de proiecte, nu sunt eligibile:

- ▶ pentru extindere/ reabilitare/ modernizare - orice activitate care vizează investiții în clădirile care sunt expertizate tehnic și încadrate în clasa I sau II de risc seismic, prin raport de expertiză tehnică, la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente;
- ▶ activitățile de tip FSE+. Nu sunt considerate activități/ cheltuieli tip FSE+ cele care sunt oferite ca parte a punerii în funcțiune/ operaționalizare/ funcționare a instalațiilor tehnice/ echipamentelor achiziționate;
- ▶ investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (de ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare;

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială decontată pe baza de costuri reale trebuie să respecte prevederile *H.G. nr. 873/ 6 iulie 2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare.*

Astfel, o cheltuială decontată pe baza de costuri reale trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ să respecte prevederile art. 63 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, respectiv cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din fonduri dacă au fost suportate de un beneficiar sau de partenerul privat din cadrul unei operațiuni PPP (Parteneriat Public-Privat) și plătite în cadrul implementării operațiunilor, între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2029;
- ▶ să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepțiile stabilite prin HG nr. 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ▶ să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepțiile stabilite prin HG nr. 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă;
- ▶ să fie în conformitate cu prevederile programului;

- ▶ să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- ▶ să fie rezonabilă și necesară realizării proiectului;
- ▶ să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- ▶ să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin HG 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile

În contextul prezentului apel, cheltuielile eligibile sunt cheltuielile necesare atingerii obiectivului investiției, după cum urmează:

A. Cheltuieli eligibile directe

- ▶ **cheltuielile efectuate pentru proiectare** (ex. studii, documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, expertizare tehnică, certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor), cheltuielile efectuate pentru obținerea/ actualizarea documentațiilor tehnico-economice (ex. studiul de fezabilitate/ documentația de avizare a lucrărilor de intervenție/ proiectul tehnic de execuție/ tema de proiectare/ studiul de prefezabilitate/ documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor, acordurilor, autorizațiilor/verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și detaliilor de execuție/ autorizația de construire (inclusiv avizele aferente acestora) etc.), **cheltuielile aferente lucrărilor de investiții (de ex.: reabilitare/ modernizare/ extindere/ construcție), cheltuieli cu asistență tehnică** (asistență tehnică din partea proiectantului, dirigenția de șantier și asistența tehnică din partea coordonatorului în materie de securitate și sănătate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 300/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, cu modificările și completările ulterioare), cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustare preț, **comisioane, cote, taxe, cheltuieli pentru probe tehnologice și teste. Acestea sunt eligibile începând cu data de 1 ianuarie 2021 pentru proiectele care vor fi selectate.**

NB¹⁶: Sunt eligibile inclusiv investițiile în înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz, în scopul atenuării schimbărilor climatice, conform prevederilor art. 7 alin. (1) lit. h) din Regulamentul (UE) 2021/1058 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

¹⁶ Prevederile privind eligibilitatea înlocuirii sistemelor de încălzire se vor aplica sub rezerva aprobării propunerii de modificare nr. 2 aferente Programului Sănătate

ATENȚIE!

În cazul unui ambulatoriu situat în clădirea unității sanitare publice în cadrul căreia acesta funcționează (ambulatoriu integrat), ținând cont de faptul că sistemul de încălzire va fi utilizat și de alte structuri din cadrul unității sanitare, decontarea costurilor se va face prin identificarea cotei parte aferentă ambulatoriului care face obiectul proiectului.

Pentru stabilirea cotei părți aferente ambulatoriului integrat, este necesară prezentarea unei metodologii de calcul, pe baza informațiilor din documentațiile tehnice, ce însoțesc cererea de finanțare, din care să rezulte care este cota parte din totalul cheltuielilor directe aferente lucrării de înlocuire a sistemului de încălzire, ce poate fi alocată exclusiv ambulatoriului care reprezintă obiectivul de investiții al proiectului.

În documentațiile tehnice se va avea în vedere prezentarea modului de dimensionare a capacității centralei termice raportat la suprafața totală deservită de aceasta, din care să rezulte procentul/cota parte care poate fi alocat/ă suprafeței aferente ambulatoriului.

- ▶ **cheltuieli cu dotare**, cu echipamente medicale specifice pentru a crește gradul de accesibilitate a populației la serviciile publice de sănătate și a îmbunătăți calitatea serviciilor publice de sănătate prestate: – obiecte de inventar/ mijloace fixe necesare investiției și desfășurării activității medicale, echipamente medicale, sisteme și echipamente IT (hard și soft). Achiziționarea de materiale consumabile nu este cheltuială eligibilă, cu excepția situațiilor în care acestea sunt aferente testării/ calibrării/ funcționalității și pentru asigurarea funcționării, pentru o perioadă limitată de timp, a echipamentelor achiziționate. În sensul prezentului ghid, valoarea dotărilor include și valoarea estimată a lucrărilor necesare funcționării /autorizării acestora, acolo unde este cazul. **Acestea sunt eligibile începând cu data aprobării cererii de finanțare.**

B. Cheltuielile eligibile indirecte

Cheltuielile eligibile indirecte nu vor depăși **7%** din valoarea totală a cheltuielilor eligibile directe – vezi și secțiunea de cheltuieli indirecte.

Pentru salarizarea personalului din structura responsabilă cu implementarea proiectului, se aplică prevederile LEGII-CADRU nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

Dacă se impune, în bugetul proiectului pot fi incluse și cheltuieli neeligibile declarate de solicitant/partener ca fiind necesare implementării proiectului.

Aceste costuri neeligibile vor fi suportate de solicitant/ partener/ parteneri și nu vor fi solicitate spre rambursare. De asemenea, în această situație este permisă depășirea valorii maxime a proiectului, cu valoarea cheltuielilor neeligibile declarate ca necesare implementării proiectului.

Cheltuielile neeligibile necesare implementării proiectului vor fi evidențiate în cadrul bugetului proiectului.

Este recomandat ca bugetul proiectului să fie proporționat corect în raport cu investiția vizată și să asigure fonduri suficiente și costuri realiste.

Cheltuielile neeligibile se regăsesc în **Anexa 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile.**

Orice alte cheltuieli care nu sunt încadrate în categoria cheltuielilor eligibile și a cerințelor din prezentul ghid sunt neeligibile.

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

A. Cheltuieli directe

Cheltuieli directe sunt acele cheltuieli efectuate strict pentru investiția propusă prin proiect și care, la finalul implementării proiectului, se reflectă/transpun în obiectivul investițional propus prin proiect. Decontarea acestei tipologii de cost se realizează exclusiv pe bază de costuri reale.

B. Cheltuieli indirecte

Cheltuieli directe reprezintă baza pentru calcularea **cheltuielilor indirecte**.

Cheltuielile indirecte sunt acele **cheltuieli** care nu sunt sau nu pot fi legate direct de obiectivul investițional, dar care sprijină realizarea obiectivului investițional propus prin proiect.

Tipologiile de cheltuieli indirecte:

- 1) **cheltuieli de informare și publicitate proiect** (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.4 - Cheltuieli pentru informare și publicitate din Devizul General)

Cheltuieli cu activitățile minime obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului:

- ▶ anunț/comunicat de presă privind începerea proiectului - obligatoriu;
- ▶ anunț/comunicat de presă la finalizarea proiectului – obligatoriu;
- ▶ materiale de informare/comunicare tipărite sau tipăribile sub formă digitală (pliante, rapoarte, broșuri de informare/ povești de succes, buletine informative, cărți etc.) – obligatoriu;
- ▶ realizarea de panouri sau plăci permanente – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ realizarea unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ realizarea de autocolante/plăcuțe – obligatoriu, după caz (a se vedea secțiunea 3.21);
- ▶ prezentare proiect pe pagina web a solicitantului, dacă există – obligatoriu;
- ▶ organizarea unui eveniment sau a unei activități de comunicare, după caz, cu implicarea Comisiei și a autorității de management în timp util – obligatoriu având în vedere faptul că este operațiune de importanță strategică;

- 2) **cheltuieli pentru echipa proiectului¹⁷:**

¹⁷ Au rol de exemplificare, nu au rol exhaustiv

- ▶ cheltuielile de personal (*echipa de proiect – de ex. manager de proiect, asistent manager de proiect; expert achiziții¹⁸; expert juridic; expert financiar; expert contabil, expert tehnic care reprezintă beneficiarul pe teren; expert informare și publicitate/ expert GDPR; alți experți ai beneficiarului din echipa de proiect*), inclusiv servicii externalizate;
- ▶ cheltuieli privind deplasarea persoanelor din echipa de proiect;
- ▶ cheltuieli pentru echipamentele și dotările necesare echipei de proiect, alte cheltuieli necesare (de ex. utilități, materiale consumabile, echipamente IT, combustibil, cheltuielile cu leasingul prevăzute la art. 9 din HG nr. 399/2015, (materiale auxiliare, combustibili, piese de schimb, alte materiale consumabile, etc.);

3) **cheltuieli cu activitatea de audit financiar extern – opțional;**

4) **cheltuieli cu serviciile pentru elaborarea cererii de finanțare¹⁹ - doar pentru proiectele aprobate**

Pentru toate aceste tipologii de cheltuieli indirecte sunt acceptate inclusiv cheltuieli cu serviciile externalizate.

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Cheltuielile directe efectuate în cadrul proiectului vor fi decontate doar pe bază de costuri reale, pentru care se depun la decontare documente justificative (state de plată, facturi etc.).

Pentru cheltuielile indirecte, în cadrul prezentului apel, se va utiliza opțiunea simplificată de cost simplificat - rată forfetară de maxim 7% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile directe (Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, articolul 54, lit. a).

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

În cadrul prezentului ghid nu este vizată opțiunea *Finanțare nelegată de costuri*.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect

Tipologie proiecte	Valoare eligibilă minimă (cu TVA)	Valoare totală eligibilă maximă finanțată din Programul Sănătate
Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare sau a structurilor medicale publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu	200.001 euro	4.000.000 euro

¹⁸ Cheltuielile pentru organizarea procedurilor de achiziție vor fi conform capitolului 3, subcapitolul 3.6.

¹⁹ Cu excepția celor de la cheltuieli directe ex. **cheltuielile efectuate pentru proiectare** (ex. Studii, Documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, Expertizare tehnică, Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor), **cheltuielile efectuate pentru obținerea/ actualizarea documentațiilor tehnico-economice** (ex. studiul de fezabilitate/ documentația de avizare a lucrărilor de intervenție/ proiectul tehnic de execuție/ tema de proiectare/ studiul de prefazabilitate/ documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor, acordurilor, autorizațiilor/verificarea tehnica de calitate a proiectului tehnic și detaliilor de execuție / autorizația de construire (inclusiv avizele aferente acestora) etc.)

Tipologie proiecte	Valoare eligibilă minimă (cu TVA)	Valoare totală eligibilă maximă finanțată din Programul Sănătate
sau acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie		

Pentru proiectele a căror valoare depășește valoarea maximă solicitată de la Program, solicitantul își asumă acoperirea diferenței de finanțare prin transmiterea **Anexei 4: Declarația unică**.

Conversia Euro/RON se va face la cursul de schimb InforEuro, valabil la data publicării versiunii aprobate a ghidului, luna ianuarie 2024, respectiv 1 EURO = 4,9753 LEI.

5.5. Quantumul cofinanțării acordate

Regiuni de dezvoltare	Alocare totală pentru apelul de proiecte (euro)	Contribuția din partea fondurilor (contribuția UE)	Contribuția națională		
			Total	Contribuție proprie (mil. euro)	Buget de stat
Regiune mai dezvoltată	4.000.000	40%	60%	Minim 2%	Maxim 58%
		1.600.000	2.400.000		
Regiuni mai puțin dezvoltate	32.000.000	85%	15%	Minim 2%	Maxim 13%
		27.200.000	4.800.000		

Quantumul maxim al cofinanțării acordată din Programul Sănătate reprezintă contribuția din partea fondurilor și bugetul de stat și este calculat prin aplicarea procentului de maximum 98% la valoarea totală eligibilă a proiectului.

În acest sens, solicitantul și/sau partenerii vor asigura o cofinanțare proprie de minim 2% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

5.6. Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului nu va depăși 31 decembrie 2027.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare (care nu trebuie să fie anterioare 01.01.2021), cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

În conformitate cu HG nr. 873/2022 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin FEDR, FSE Plus, FC și FTJ, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor în condițiile legii, între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare a proiectului nu va include perioada de procesare a cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

5.7.1. Eligibilitatea proiectului (tipuri de proiecte, stadiul proiectului, evitarea dublei finanțări, contribuția la obiectivul specific)

Pentru a fi eligibile, proiectele depuse în cadrul apelului trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ proiectul vizează o unitate sanitară publică/ o structură publică din grupul țintă eligibil;
- ▶ proiectul vizează o singură unitate sanitară din grupul țintă eligibil²⁰;
- ▶ proiectul vizează investiții de tipul *extindere/ modernizare/ reabilitare/ construcție nouă și dotare* (dacă este necesar) în ambulatoriul unei unități sanitare publice de obstetrică ginecologie, inclusiv laboratoare de analize medicale și de imagistică care îl deservesc;
- ▶ proiectul propus vizează investiții în unitatea sanitară publică/ structură publică care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie localizată în regiunea de dezvoltare selectată;
- ▶ valoarea eligibilă finanțată din Programul Sănătate a proiectului este în limitele prevăzute la secțiunea 5.4;
- ▶ pentru unitatea sanitară vizată de proiect, solicitantul a depus o singură cerere de finanțare în cadrul prezentului apel. În situația în care se vor depune mai multe cereri de finanțare pentru aceeași unitate sanitară, toate proiectele vor fi respinse;
- ▶ proiectul nu a obținut finanțate din PNRR din componenta 12 pentru investiții în ambulatoriu;
- ▶ activitățile de *modernizare/ reabilitare/ extindere la construcțiile existente, inclusiv lucrări de conectare la clădiri existente/ construcții noi* prevăzute în prezentul Ghid - secțiunea I.3 sunt obligatoriu a fi realizate ca urmare a implementării proiectului (condiție de eligibilitate);
- ▶ proiectul nu face în mod direct obiectul unui aviz motivat al Comisiei cu privire la o încălcare în temeiul articolului 258 din TFUE care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor sau desfășurarea proiectului;
- ▶ proiectul nu a fost finalizat fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare, indiferent dacă au fost efectuate sau nu toate plățile aferente (art. 63 alin. 6 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060);
- ▶ proiectul:

²⁰Poate implica mai multe corpuri de clădire ale unității sanitare

- trebuie să aibă finalizat la data depunerii cererii de finanțare, cel puțin studiul de fezabilitate/ documentația de avizare a lucrărilor de intervenții;
 - în situația în care sunt vizate construcții noi/ extinderi, proiectul respectă standardul nZEB;
 - NU se limitează doar la dotarea cu echipamente;
 - Nu se limitează doar la eficiența energetică și are în vedere eficiența resurselor;
 - Nu se limitează doar la dotarea infrastructurilor conexe (ex. cămine, cantine, spații de recreere etc.) și a spațiilor în care se desfășoară activități administrative (birouri, cabinete etc.);
- solicitantul de finanțare și/ sau reprezentantul legal al solicitantului de finanțare, care își exercită atribuțiile de drept, la data depunerii cererii de finanțare respectă și își asumă toate prevederile Declarației unice, împreună cu toate documentele conexe transmise;
- solicitantul de finanțare:
- se va asigura de evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/ activităților propuse prin proiect cu cele realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură implementate prin programe operaționale sau/și prin alte programe cu surse publice de finanțare, după cum urmează:
 - la depunerea cererii de finanțare, solicitantul, individual, liderul de proiect sau membru al parteneriatului, își va asuma **Anexa 4: Declarația Unică**;
 - va completa și atașa **Anexa 6: Finanțări anterioare de tip FEDR** în care se vor preciza informații, precum: titlul proiectului/investiției, denumire finanțator fonduri nerambursabile/alte fonduri, cod proiect (în cadrul proiectelor finanțate din Politica de coeziune, cod SMIS), tipologie investiție (lucrări/ dotare), valoarea investiției/ investițiilor (cu TVA), perioada de implementare a proiectului, stadiul proiectului la momentul depunerii cererii de finanțare.

5.7.2. Sustenabilitatea investiției

Beneficiarii proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile sunt obligați să asigure sustenabilitatea operațională și financiară a proiectelor de investiții publice, inclusiv eventualele lucrări de mentenanță și reparații curente după finalizarea implementării acestora pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.

Investițiile propuse în cererile de finanțare, trebuie să fie sustenabile, astfel încât acestea să continue furnizarea serviciilor după finalizarea sprijinului (vezi **Anexa 4: Declarația unică** și **Anexa 1: Criteriul 7. Operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției**).

5.7.3. Inovarea și calitatea proiectului propus

În cadrul proiectelor finanțate din PS, este necesară asigurarea unor elemente de inovare, precum și verificarea calității proiectului propus în ceea ce privește următoarele aspecte vezi **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus**:

5.7.3.1. Inovarea & calitatea proiectului propus

Proiectele trebuie să descrie modul în care infrastructura nouă/ extinsă/ modernizată/ noua configurare a spațiului / noile echipamente achiziționate sunt incluse în practica medicală /asigură creșterea accesului populației la servicii medicale în ambulatoriu (vezi **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.1.)**)

5.7.3.2. Inovarea din punct de vedere al stării de bine pentru pacienți/ aparținători

Proiectele trebuie să descrie modalitatea în care spațiile (de ex.: cabinete/ holuri/ săli de așteptare etc.) care vor fi utilizate de pacienți și/sau de aparținători vor asigura elemente care promovează starea de bine (vezi **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.2.)**).

5.7.3.3. Inovarea din punct de vedere al stării de bine pentru personalul structurii

Proiectele trebuie să descrie modalitatea în care spațiile care vor fi utilizate de către personalul din cadrul unității/structurii vor asigura elemente care promovează starea de bine (vezi **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.3)**).

5.7.3.4. Digitalizare

Proiectele includ în documentația tehnico-economică un sistem IT care respectă standardul minim de interoperabilitate HL7 sau dovedește că are implementat un astfel de sistem la nivelul unității sanitare sprijinite.

Totodată, proiectul include în documentația tehnico-economică un sistem informatic care permite programarea consultului în ambulatoriu și furnizarea de informații privind serviciile medicale acordate (ex rezultatele investigațiilor medicale) sau dovedește că are implementat un astfel de sistem la nivelul unității sanitare sprijinite.(vezi **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție - Criteriul 5. Inovarea și calitatea proiectului propus, subcriteriul 5.4.)**).

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă²¹ reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Deoarece activitatea de bază vizează investiții în infrastructură (reabilitare/ modernizare/ extindere/ construcție și dotare, după caz), indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor/ dotărilor (după caz) aferente activității de bază. – vezi Anexa 15: Indicatori de etapă și Anexa 16: Plan de monitorizare.

Solicitantul include în cererea de finanțare indicatorii de etapă conform Anexei 15, aceștia reprezentând baza pentru stabilirea Planului de monitorizare care va fi anexă la contractul de

²¹ Conform OUG nr. 23/2023, art. 2

finanțare. Conform OUG nr. 23/2023, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor aferente activității de bază, precum și la stadiul financiar al proiectului.

NB.

- În cazul în care toate achizițiile aferente activității de bază au fost finalizate până la data semnării contractului de finanțare, indicatorii de etapă se vor raporta doar la progresul execuției contractului/contractelor de lucrări și/sau la închiderea contractului/contractelor de furnizare sau de servicii.
- Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în Anexa nr. 2 la contractul de finanțare - Plan de monitorizare la contractul de finanțare. Prin excepție de la această regulă, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

Atenție!

Pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se aplică prevederile OUG nr. 23/2023 (vezi art. 14)

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Instrucțiuni privind modul de completare al secțiunilor din cererea de finanțare pot fi găsite la următoarea adresă: https://resurse.mysmis2021.gov.ro/ords/repo_bo/r/mysmis-2021/home?session=10800092378729

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română.

Nu sunt acceptate cereri de finanțare:

- ▶ *redactate în altă limbă;*
- ▶ *redactate fără spații între cuvinte;*
- ▶ *În cazul anexării unor documente emise în altă limbă se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată a acestora (de ex: SF, statut, act de înființare, etc.). Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni înțelegerea logici proiectului și va facilita procesul de evaluare și selecție a acestuia.*

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Completarea bugetului cererii de finanțare se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta.

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare, precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului mediu al pieței, anexându-se documente justificative în acest sens (oferte de preț, liste de cantități de lucrări etc).

Se vor avea în vedere și prevederile Legii nr. 88 din 11 aprilie 2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, referitoare la scutirea de la aplicarea taxei pe valoare adăugată pentru anumite tipuri de investiții în sistemul medical.

Pentru toate achizițiile de echipamente și alte tipuri de achiziții, indiferent dacă au fost incluse sau nu în documentațiile tehnico-economice - cu excepția celor care fac obiectul costurilor indirecte, se vor depune minim 2 oferte sau cercetări de piață efectuate de solicitant din surse independente și verificabile: statistici oficiale, standarde de calitate, preturi standard, oferte de piață echipamente, justificări ale costurilor, necesare în procesul de evaluare a rezonabilității costurilor.

Solicitanții membrii parteneriatului se angajează să asigure necesarul de cofinanțare proprie de minimum 2% din valoarea totală eligibilă a proiectului precum și necesarul de finanțare pentru acoperirea cheltuielilor neeligibile.

Contribuția proprie poate proveni din surse proprii, credite bancare negarantate/garantate de stat.

Dacă pe parcursul implementării proiectelor vor fi înregistrate sume rămase neutilizate, acestea vor putea fi realocate în cadrul bugetului cu o justificare adecvată și temeinică adresată AM/OI cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Bugetul cererii de finanțare va fi corelat cu informațiile cuprinse în cadrul devizelor aferente celei mai recente documentații anexate la cererea de finanțare: SF/DALI/PT/contract de lucrări încheiat.

Solicitantul/ beneficiarul va avea în vedere împărțirea bugetului proiectului atât în etapa de depunere a proiectului, cât și la depunerea cererilor de rambursare și în cadrul procesului de monitorizare financiară și raportare, inclusiv pe următoarele coduri:

► **Dimensiunea 1: Domeniu de intervenție:**

- 128. Infrastructuri de sănătate;
- 129. Echipamente medicale;
- 131. Digitalizarea în asistența medicală;
- 056 Înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de cărbune cu sisteme de încălzire pe bază de gaz, în scopul atenuării schimbărilor climatice

► **Dimensiunea 2: Formă de finanțare, codul selectat este:**

- 01. Grant

► **Dimensiunea 3: Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială, codul selectat este:**

- 33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială

► **Dimensiunea 7: Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ, codul selectat este:**

- 03. Neutralitatea de gen

7.4. **Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii**

❖ **Anexe:**

- ❖ Anexa 2.1: Planificare ținte indicatori;
- ❖ Anexa 4: Declarația unică;
- ❖ Anexa 6: Finanțări anterioare de tip FEDR (în situația în care MySmis2021 nu permite introducerea informațiilor și documentelor în secțiunile cererii de finanțare);
- ❖ Anexa 7: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare;
- ❖ Anexa 8: Hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect;
- ❖ Anexa 17: Tabel centralizator date calcul subcriterii;
- ❖ Anexa 19: Tabel corelare buget-activități-resurse.

❖ **Documente statutare pentru solicitant/solicitant și parteneri**

- ▶ documentele care demonstrează forma de constituire / documente statutare;
- ▶ document de numire a reprezentantului legal/împuternicitului;
- ▶ act de identificare al reprezentantului legal/împuternicitului.

❖ **În cazul proiectelor implementate în parteneriat:**

- ❖ Anexa 5: Acordul de parteneriat;
- ❖ Anexa 8: Hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect;
- ❖ Notă justificativă în cazul parteneriatului.

❖ **Documente care atestă valorile declarate pentru calculul punctajelor anumitor subcriterii 1.2– 1.6. prevăzute în cererea de finanțare, semnate de reprezentantul legal (vezi anexa 17: Tabel centralizator date calcul subcriterii)**

❖ **Alte documente:**

- ▶ CV-urile experților relevanți subcriteriul 3.2. din Anexa 1. Criterii de evaluare și selecție
- ▶ documentațiile tehnico-economice elaborate pentru proiect (SF/ DALI/ PT) care demonstrează maturitatea proiectului:
 - Documentațiile tehnico-economice însoțite și de planuri de amplasament sau planuri de situații și alte documente prevăzute de legislația aplicabilă, însoțite de procesul verbal/alte documente care dovedesc recepția acestuia (este suficientă depunerea studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenție, după caz, pentru îndeplinirea cerinței minime de eligibilitate);

- Pentru cazul în care elaborarea Proiectului tehnic a fost întocmit și recepționat, se va depune în cadrul documentației tehnico-economice, în format scanat, tip .pdf, însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia. În acest caz nu se va depune documentația tehnică la nivel de SF/DALI.
- Pentru cazul în care Proiectul tehnic a fost achiziționat împreună cu execuția lucrărilor, dar încă nu a fost finalizat, se va depune contractul pentru proiectare și execuție lucrări semnat, pentru justificarea maturității proiectului și notarea în etapa de evaluare tehnică și financiară.
- Părțile desenate aferente documentației tehnico-economice se depun scanat, fișiere tip PDF, conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale.
- În cadrul documentației tehnico-economice trebuie oferite toate informațiile necesare referitoare la imobil, suprafața și drepturile asupra imobilului (teren și construcții) cu indicarea documentului prin care se face dovada dreptului în cauză (a se vedea și conținutul cadru aferent documentației tehnico-economice conform HG nr. 907/2016).
- Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu HG 907/2016 – a se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Devizul general trebuie să fie semnat și de reprezentantul legal sau de o persoană împuternicită special în acest sens.
- autorizația de construire valabilă la data depunerii cererii de finanțare, emisă pentru solicitant/liderul de parteneriat sau partener, în acest caz, pentru obiectivul de investiții vizat de cererea de finanțare, nu este necesară și nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau a altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/dreptul real principal asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au stat la baza emiterii acesteia. În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz. Autorizația de construire va include în mod obligatoriu și lucrările de demolare/desființare, acolo unde este cazul.
- Autorizația de desființare, dacă este cazul.

Pentru a putea fi luate în considerare, documentațiile tehnico economice care sunt atașate cererii de finanțare vor fi însoțite de proces documentul care atestă acceptare/aprobarea acestuia.

- ▶ analiza privind imunizarea la schimbările climatice – conform orientărilor CE;
- ▶ act de reglementare care atestă încheierea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (Decizia etapei de încadrare a proiectului / Clasarea notificării emisă de autoritatea

pentru protecția mediului (proiecte pentru care execuția lucrărilor NU a fost demarată), document obligatoriu la semnarea contractului;

- ▶ decizia finală emisă de autoritatea competentă privind evaluarea impactului asupra mediului (proiecte pentru care execuția lucrărilor a fost demarată), după caz;
- ▶ Hotărârea pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții;
- ▶ pentru toate achizițiile de echipamente și alte tipuri de achiziții, indiferent dacă au fost incluse sau nu în documentațiile tehnico-economice- cu excepția celor care fac obiectul costurilor indirecte se vor depune minim 2 oferte sau cercetări de piață efectuate de solicitant din surse independente și verificabile: statistici oficiale, standarde de calitate, preturi standard, oferte de piață echipamente, justificări ale costurilor, necesare în procesul de evaluare a rezonabilității costurilor;
- ▶ pentru clădirile existente, pentru evaluarea subcriteriului *6.1 Eficiența utilizării resurselor din Anexa 1* (doar pentru proiectele care vizează investiții de tipul reabilitări/ modernizări):
 - se vor prezenta documente justificative privind cheltuielile cu utilitățile publice inițiale ale proiectului. Având în vedere fluctuația preturilor la utilități, acestea vor conține cantitățile utilizate de unitatea sanitară, publică, vizată prin proiect, pentru anul 2022;
 - Tabel centralizator al ocupanților spațiilor închiriate la nivel de clădire cu menționarea suprafețelor folosite de aceștia, dacă este cazul;
 - Certificatul de performanță energetică existent.

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare se depun exclusiv prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+ prin completarea și transmiterea acestora integral, inclusiv prin încărcarea documentelor menționate în secțiunea 7.4.

Toate cererile de finanțare transmise în alt mod și/sau toate documentele aferente unei cereri de finanțare transmise în alt mod nu vor fi luate în considerare în procesul de evaluare și selecție.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

- ▶ Dovada înregistrării imobilului/imobilelor în registrul de publicitate imobiliară - **extras de carte funciară**, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea dreptului de proprietate/administrare și absența sarcinilor /interdicțiilor incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- ▶ **Actul juridic prin care se conferă dreptul de administrare** pe o perioadă estimată acoperitoare până la împlinirea a cel puțin cinci ani de la efectuarea plății finale după finalizarea proiectului pentru care se solicită finanțare;
- ▶ **Plan de amplasament vizat de OCPI**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale (*în cazul în care acestea nu sunt evidențiate în anexa la extrasul de carte funciară*);
- ▶ **Certificatul de urbanism.**

În situația în care solicitantul depune **Autorizația de construire** aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023, nu este necesară depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente în baza cărora a fost emisă autorizația de construire, solicitantul asigurându-se de respectarea art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și art. 44 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (a se vedea prevederile art. 6 (alin. (6), (7), (8), (9), (10)) din OUG nr. 23/2023).

- ▶ **Hotărârea privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții**
- ▶ **Hotărârea de aprobare a proiectului (cererii de finanțare) și a cheltuielilor aferente, în conformitate cu ultima forma a bugetului rezultat în urma etapei de evaluare și selecție.**

În conformitate cu ultima formă a bugetului se va transmite ordinul/ decizia/ hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor aferente.

În hotărârea sus-menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

Hotărârea de aprobare a cererii de finanțare și a cheltuielilor aferente va conține următoarele informații minime:

valoarea totală a proiectului (cererii de finanțare) <Titlu proiect>, în cuantum de <suma în cifre> lei (inclusiv TVA), din care valoare totală eligibilă <suma în cifre> lei și valoare totală neeligibilă de <suma în cifre> lei;

contribuția proprie în proiect a <.....>, reprezentând achitarea tuturor cheltuielilor neeligibile ale proiectului, cât și din cofinanțarea proiectului, reprezentând contribuția de minim 2 % din valoarea eligibilă a proiectului, în cuantum de <suma în cifre>, cu titlul <Titlu proiect>.

- ▶ **Certificat de atestare fiscală**, referitor la obligațiile de plată la bugetul local, precum și la bugetul de stat din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatul de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate. În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.
- ▶ **Certificatul de cazier fiscal al solicitantului.** Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor art. 9 din alin. (7) din OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document;
- ▶ C.V. Manager proiect și documente justificative (în cazul în care nu au fost depuse la momentul depunerii cererii de finanțare);
- ▶ Formularul bugetar *Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene*" (cod 23);
- ▶ Formularul *Fișă de fundamentare. Proiect propus la finanțare/ finanțat din fonduri europene*;
- ▶ Alte documente necesare a fi depuse ca urmare a finalizării procesului de evaluare tehnică și financiară.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să transmită o cerere către AM POS. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită al/a solicitantului/liderului de parteneriat în mod expres prin mandat special/împuternicire specială. Retragera solicitării de finanțare depuse se va realiza prin sistemul informatic MySMIS2021 prin care cererea de finanțare a fost depusă. Documentația cererii de finanțare depuse, va fi arhivată corespunzător procedurilor specifice. Procedura de renunțare la cererea de finanțare depusă, anterior menționată, se aplică pentru toate etapele procesului de evaluare, selecție și contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se realizează în conformitate cu prevederile art. 69, art. 72, art. 73 ale Regulamentului UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060.

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra în etapele de conformitate administrativă, evaluare și selecție în urma cărora vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și care, în urma evaluării tehnice și financiare, sunt admise și se încadrează în alocarea apelului de proiecte respectiv.

Calculul termenelor se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2023 *privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027*, precum și cu regulile aplicabile prevăzute în Codul Civil aprobat prin Legea nr. 287/2009, republicată cu modificările și completările ulterioare.

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Proiectele conforme din punct de vedere al criteriilor de depunere (dată, oră și modalitate de depunere) vor intra în etapa de conformitate administrativă.

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul Solicitantului, sunt asumate prin Declarația unică a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care după evaluarea tehnică și financiară proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă, în etapa de contractare dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul Solicitantului prin documente justificative.

Astfel, verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021, pe baza declarației unice generată de sistemul informatic MySMIS2021.

Verificarea conformității administrative va urmări existența cererii de finanțare și a anexelor necesare a fi depuse conform secțiunii 7.4.

► Declarația Unică a solicitantului/partenerului/partenerilor

Se va transmite Declarația unică pentru solicitant, iar în cazul parteneriatelor, se generează și se încarcă atât pentru liderul de parteneriat, cât și pentru fiecare partener.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ va genera declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului/partenerului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat:

- ▶ fiecare partener va completa declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al partenerului;
- ▶ pentru liderul de parteneriat, declarația unică va fi generată de sistemul informatic doar după ce declarațiile unice ale partenerilor au fost semnate electronic de către reprezentanții legali ai acestora.

După verificarea digitalizată a conformității administrative, sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ va informa solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară, prin emiterea, în mod automat, a unei notificări prin intermediul aplicației. În cazul în care sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ emite o notificare de neconformitate, nu va fi demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

În cadrul prezentului apel nu se aplică mecanismul de evaluare preliminară, intervențiile vizate fiind de tip FEDR.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se efectuează de către comisiile de evaluare stabilite la nivelul autorității de management pe baza documentelor depuse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ la cererea de finanțare și conform grilelor de evaluare tehnică și financiară, precum și a grilelor de analiză a conformității PT/SF/ DALI incluse în Ghidul solicitantului.

Evaluarea tehnică și financiară va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivului specific selectat, a oportunității investiției propuse, a maturității și eficienței financiare, **operaționalizării, sustenabilității și impactului investiției** etc și se va realiza în baza grilei de evaluare, care reprezintă Anexa 1 la prezentul ghid.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară aplicabile prezentului apel de proiecte sunt cuprinse în **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție**

Pentru proiectele la care s-a anexat ca și documentație tehnico-economică PT/ SF/ DALI, în etapa de evaluare tehnică și financiară se va completa de către *evaluator* *Grila de analiză a conformității PT/SF/ DALI*, respectiv:

- ▶ Anexa 10: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate;
- ▶ Anexa 11: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI);
- ▶ Anexa 12: Grila de analiză a conformității SF pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt);

► Anexa 13: Grila de verificare PT

Bifarea cu NU a unor criterii din *Grila de analiză a conformității PT/SF/ DALI* la finalizarea procesului de evaluare tehnică și financiară, conduce la respingerea cererii de finanțare, după solicitarea de clarificări.

Pe parcursul etapei de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări cu termen limită de răspuns de maxim 5 zile lucrătoare/solicitare. Termenul curge din ziua lucrătoare imediat următoare transmiterii solicitării prin sistemul electronic.

Clarificările se vor transmite urmând modalitatea descrisă în manualul MYSMIS2021+.

În lipsa transmiterii unor răspunsuri la clarificările solicitate, AM, după caz, va analiza cererea de finanțare pe baza informațiilor existente.

Experții evaluatori pot recomanda modificarea bugetului proiectului în sensul reducerii valorii cheltuielilor eligibile, astfel evaluatorii pot aplica corecții/ ajustări bugetare.

Ajustările/corecțiile bugetare se realizează de echipa de evaluare doar în urma transmiterii solicitării de clarificări și analizării răspunsului primit de la solicitant (cu excepția cheltuielilor neeligibile pe care solicitantul le-a încadrat greșit ca eligibile și/sau a depășirii plafoanelor, care pot fi corectate sau diminuate, fără să fie solicitată nicio clarificare).

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu ajustările /corecțiile bugetare, are posibilitatea de a formula contestație potrivit prevederilor prevăzute în prezentul Ghid, subcap. 8.8.Contestații.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

În cadrul prezentului apel, se aplică pragul minim de calitate, precum și praguri minime la nivelul fiecărui criteriu de selecție, după cum urmează:

Nr.crt.	Criterii	Punctaj maxim	Punctaj minim
1	Relevanța, oportunitatea și contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific FEDR	35 puncte	25 puncte
2	Maturitatea pregătirii proiectului	20 puncte	0 puncte
3	Capacitatea administrativă a solicitantului, coerența și eficacitatea intervențiilor propuse	7 puncte	4 puncte
4	Rezonabilitatea costurilor și eficiența investițiilor propuse	9 puncte	5 puncte
5	Inovarea și calitatea proiectului propus	12 puncte	7 puncte
6	Contribuția proiectului la respectarea principiilor privind eficiența resurselor/ imunizarea la schimbările climatice, la	13 puncte	7 puncte

Nr.crt.	Criterii	Punctaj maxim	Punctaj minim
	principiile orizontale - egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea		
7	Operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției	4 puncte	2 puncte
	Total	100 puncte	50 puncte

Pragul minim de calitate de 50 puncte, precum și punctajele minime la nivelul fiecărui criteriu reprezintă condiții obligatorii pe care o cerere de finanțare trebuie să le îndeplinească pentru a fi selectată și pentru a intra în procesul de contractare.

Cererile de finanțare care nu obțin punctajul minim de 50 puncte și punctajele minime la nivelul fiecărui criteriu vor fi declarate respinse și nu vor fi incluse pe lista proiectelor selectate.

Notă

Obținerea a **zero puncte** la subcriteriile 1.1./ 1.2./ 4.2./criteriul 7 care vizează:

- relevanța proiectului în raport de documentele strategice relevante (ex. *Planul Național de Combatere a Cancerului, Strategia Națională de Sănătate 2023-2030, Masterplanuri regionale de servicii de sănătate/ Plan General Regional de Servicii Sanitare 2021 - 2027, alte documente strategice relevante*);
- justificarea necesității/ oportunității proiectului din perspectiva tipologiei grupului țintă vizat;
- justificarea necesității/ oportunității proiectului din perspectiva implicării în derularea de programe de screening/ consultații preventive;
- completitudinea, claritatea și coerența bugetului prin raportare la activitățile și resursele materiale;
- operaționalizarea, sustenabilitatea și impactul investiției,

generează respingerea proiectului.

În situația în care, în urma procesului de evaluare, mai multe cereri de finanțare obțin același punctaj, precum și punctajul minim de calitate și punctajul minim pe fiecare criteriu prevăzut de prezenta metodologie, criteriile de departajare vor fi:

- ▶ Criteriul "*Relevanța, oportunitatea și contribuția proiectului la realizarea obiectivului specific FEDR*", iar în situația în care și prin aplicarea acestui criteriu sunt cereri de finanțare cu același punctaj, următorul criteriu de departajare este "*Maturitatea pregătirii proiectului*".
- ▶ *Aceste criterii de departajare se utilizează inclusiv în situațiile de aplicare a pragului de excelență așa cum sunt stabilite în ghidul solicitantului.*

8.6. Aplicarea pragului de excelență

În cadrul prezentului apel se aplică mecanismul de prag de excelență **de 85 puncte**, conform mecanismului prevăzut la art.5, alin. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027. Atingerea pragului de excelență determină, în mod direct, decizia de demarare a etapei de contractare.

Pentru **apelul de proiecte dedicat regiunii mai dezvoltate** NU se aplică mecanismul de prag de excelență.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului/liderului de parteneriat electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

Evaluarea tehnico-financiară se realizează de autoritatea de management, în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară prevăzute în Ghidul Solicitantului, pentru fiecare cerere de finanțare depusă de către solicitanți, în termen estimat de 40 de zile calendaristice de la închiderea apelului de proiecte.

8.8. Contestații

Solicitantul poate contesta rezultatul evaluării tehnice și financiare în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestate;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Contestațiile trebuie să vizeze explicit criterii din grila de evaluare. Vor fi reevaluate doar criteriile contestate.

Comitetul de Soluționare a Contestațiilor va respinge automat contestațiile care nu îndeplinesc condițiile privind termenul de depunere, obiectul și cuprinsul acestora, fără a se cerceta motivele de drept și de fapt invocate.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin MySMIS2021+ sau, dacă nu este posibil prin MySMIS2021+, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AM POS.

Termenul maxim de soluționare a unei contestații este de 30 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia.

Decizia Comitetului de soluționare a contestațiilor este definitivă în sistemul căilor administrative de atac. Ea poate fi atacată la instanțele judecătorești în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

8.9. Contractarea proiectelor

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitatea

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului al cărui proiect a fost selectat, prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+, în termen de maxim 5 zile lucrătoare calculat de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data finalizării procesului de contestații, după caz.

În etapa de contractare, solicitanților li se va solicita de către AM, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele suport prin care fac dovada îndeplinirii tuturor criteriilor de eligibilitate – **Anexa 14: Grila eligibilitate etapa contractare**. Solicitanții care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către AM POS, nu fac dovada îndeplinirii cerințelor conform declarației unice prezentată în etapa de depunere a cererii de finanțare, precum și a criteriilor prevăzute în **Anexa 14: Grila de eligibilitate etapa contractare** sunt declarați respinși, iar contractul de finanțare nu va fi semnat.

Solicitanții vor avea la dispoziție maxim 15 zile lucrătoare de la solicitarea AM POS, calculat de la data primirii solicitării de la AM POS pentru transmiterea documentelor solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Nu vor fi solicitate documentele verificate deja în procesul de evaluare tehnică și financiară, și pe care AM POS le-a considerat că îndeplinesc condițiile de formă și conținut necesare pentru trecerea în etapa de contractare, cu excepția documentelor pentru care este necesară prezentarea dovezii valabilității acestora și în etapa de contractare, precum și a documentelor pentru care se constată erori materiale.

Nu vor fi solicitate documente și informații necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică depusă de către solicitant pe care AM POS le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului/liderului de parteneriat, după caz, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor personale din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor a sistemului MySMIS2021/SMIS2021+ cu baze de date ale altor autorități și instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Pentru acele situații în care obținerea datelor și informațiilor respective nu este posibilă sau informațiile nu corespund cu cele furnizate de solicitant, AM POS are obligația de a solicita clarificări solicitantului și documentele doveditoare.

AM POS poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă la clarificări cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv ca răspuns la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția AM POS din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, lider de parteneriat și parteneri, după caz, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Perioada de verificare a îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, inclusiv perioada de solicitare de clarificări pentru emiterea deciziei de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a cererii de finanțare, precum și încheierea contractului de finanțare nu poate depăși 60 de zile calendaristice de la data la care solicitantul a luat cunoștință pentru trecerea în etapa de contractare.

8.9.2. Decizia de acordare/ respingere a finanțării

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM POS va emite decizia de aprobare a finanțării sau decizia de respingere a finanțării. Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării AM POS va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM POS emite decizia de respingere a cererii de finanțare, conform procedurii proprii, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații:

- ▶ solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din ghidul solicitantului;
- ▶ solicitantul nu răspunde în termenul de maxim 15 zile lucrătoare la clarificările care sunt solicitate de autoritatea de management. Decizia de respingere a finanțării unui proiect se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Împotriva deciziei de respingere a finanțării se poate formula contestație pe cale administrativă la AM POS în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Contestațiile depuse după termenul de 30 de zile menționat vor fi respinse.

Contestațiile vor fi soluționate de către Comitetul de soluționare a contestațiilor din cadrul AM POS în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AM POS.

În cazul admiterii contestației ca rezultat al reverificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate, AM POS poate decide anularea deciziei de respingere a finanțării și, după caz, emiterea deciziei de selectare și semnarea contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Planul de monitorizare a proiectului (Anexă 2 la contractul de finanțare) stabilește indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar pe parcursul implementării proiectului.

În etapa de contractare va fi definitivat Planul de monitorizare a proiectului, anexă la contractul de finanțare al cărui model a fost aprobat prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2041/2023.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare va fi semnat de MIPE, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sănătate și beneficiar/lider de parteneriat.

Condițiile Specifice ale contractului de finanțare, anexă la contractul de finanțare și Anexa 18 la prezentul ghid, completează și detaliază modul de aplicare a Condițiilor generale ale contractului de finanțare.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

La elaborarea cererii de finanțare, precum și pe toată perioada implementării proiectului, beneficiarii/ partenerii vor trebui să respecte prevederile legale europene și naționale în vigoare referitoare la conflictul de interese și la regimul incompatibilităților.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese și să informeze cu celeritate AM POS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict. În cazul apariției riscului unei astfel de situații beneficiarul/ partenerii trebuie să ia măsuri care să conducă la evitarea, respectiv stingerea lui și să informeze în scris AMPOS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la apariția unei astfel de situații.

Reprezintă conflict de interese orice situație care împiedică beneficiarul/partenerii de a avea o atitudine obiectivă și imparțială, sau care îi împiedică să execute activitățile prevăzute în cererea de finanțare într-o manieră obiectivă și imparțială, din motive referitoare la familie, viață personală, afinități politice sau naționale, interese economice sau orice alte interese. Interesele anterior menționate includ orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/ soția sau o rudă ori un afin, până la gradul 2 inclusiv.

Această prevedere se aplică beneficiarului, partenerilor, subcontractorilor, furnizorilor și angajaților beneficiarului/partenerului și altor persoane juridice publice sau private, în cazul în care acestea sunt implicate în activități care pot fi încadrate în execuția, auditarea sau controlul bugetului Uniunii Europene, precum și angajaților AM POS și persoanelor fizice sau juridice care

desfășoară activități externalizate pentru AM POS, implicați direct în procesul de evaluare/ selecție/ aprobare/ control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv în procesul de verificare/autorizare/ plată/control al cererilor de rambursare/plată.

În temeiul articolului 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, un conflict de interese există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor financiar sau ale unei alte persoane implicate în execuția bugetului „este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect”.

- ▶ În sensul aspectelor menționate mai sus, beneficiarii și partenerii acestora se obligă să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform următoarelor prevederi legislative/ ghiduri europene și naționale:
 - articolul 61 din Regulamentul (UE, EUROATOM) nr. 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
 - Capitolul II, Secțiunea a 2-a Reguli în materia conflictului de interese, din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
 - Titlul IV, Capitolul II din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;
 - capitolul II, secțiunea 4 Reguli de evitare a conflictului de interese, (art. 58-63), din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Comunicarea Comisiei - Orientări privind evitarea și gestionarea conflictelor de interese în temeiul Regulamentului financiar.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Parlamentul European și Consiliul au adoptat, în data de 27 aprilie 2016, Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor RGPD).

Regulamentul (UE) 2016/679 impune un set unic de reguli în materia protecției datelor cu caracter personal, cu accent pe transparența față de persoana vizată și responsabilizarea operatorului de date vis a vis de modul în care acesta prelucrează datele cu caracter personal. Regulamentul (UE) 2016/679 stabilește o serie de garanții specifice pentru protecția cât mai eficientă a vieții private a minorilor, în special în mediul on-line. De asemenea, Regulamentul

consolidează drepturile garantate persoanelor vizate și introduce noi drepturi: dreptul la portabilitatea datelor și dreptul la restricționarea prelucrării.

RGPD se aplică:

- ▶ prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul activităților derulate la sediul unui operator sau al unei persoane împuternicite de operator pe teritoriul Uniunii, indiferent dacă prelucrarea are loc sau nu pe teritoriul Uniunii;
- ▶ prelucrării datelor cu caracter personal ale unor persoane vizate care se află în Uniune de către un operator sau o persoană împuternicită de operator care nu este stabilit (ă) în Uniune, atunci când activitățile de prelucrare sunt legate de oferirea de bunuri sau servicii unor astfel de persoane vizate în Uniune, indiferent dacă se solicită sau nu efectuarea unei plăți de către persoana vizată; sau legate de monitorizarea comportamentului lor dacă acesta se manifestă în cadrul Uniunii.

Principalele obligații pentru operatorii de date în aplicarea RGPD sunt:

- ▶ desemnarea unui responsabil cu protecția datelor (Art. 37-39 din Regulamentul general privind Protecția Datelor);
- ▶ cartografierea prelucrării de date cu caracter personal;
- ▶ monitorizarea acțiunilor care trebuie întreprinse;
- ▶ gestionarea riscurilor (în cazul în care au fost identificate prelucrări de date cu caracter personal susceptibile de a prezenta riscuri ridicate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul va efectua o evaluare a impactului asupra protecției datelor, în condițiile art. 35 din Regulamentul General privind Protecția Datelor).
- ▶ respectarea tuturor normelor legislative privind Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor RGPD), prevederi transpuse în legislația națională prin Legea nr. 190/2018, precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului/ partenerilor, în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în toate fazele de evaluare și selecție și ulterior, dacă este cazul, în toate fazele de contractare, implementare, sustenabilitate a proiectului, inclusiv în cadrul aplicațiilor electronice MySMIS2021/SMIS2021+.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPORTELE DE PROGRES

11.1. Rapoartele de progres

Una dintre activitățile de monitorizare tehnică a proiectelor se realizează prin analiza rapoartelor de progres elaborate de beneficiar și a documentelor justificative care însoțesc raportul de progres.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.

Rapoartele de progres transmise de beneficiari conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, modificările Proiectului Tehnic, dacă este cazul, rezultatele obținute, indicatorii de realizare și/sau de rezultat realizați până la momentul raportării, stadiul/realizarea indicatorilor de etapă, aspecte de mediu (DNSH și SEA) și eventualele probleme întâmpinate pe parcursul implementării.

Pentru proiectele de investiții publice care prevăd achiziții de lucrări, beneficiarul și/sau contractorii/subcontractorii, transmit AM POS/organismelor intermediare, informații lunare, în termen de 15 zile calendaristice de la sfârșitul lunii, pe toata durata de execuție a contractelor de achiziție de lucrări, prin sistemul informatic al fondurilor MySMIS2021/SMIS2021+ care generează rapoarte privind stadiul fizic și valoric realizat, comparativ cu cel programat, curba S a evoluției financiare și progresul fizic, în corelare cu graficele fizice și valorice de execuție a lucrărilor actualizate.

În perioada de durabilitate, Beneficiarul transmite anual rapoartele de durabilitate și le transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Raportul de durabilitate va prezenta situația investiției și atingerea indicatorului de rezultat RCR73 (Numărul de pacienți deserviți de unitatea de asistență medicală nouă sau modernizată în decursul unui an de la finalizarea investiției, de când investiția este operațională – poate primi pacienți), precum și sustenabilitatea proiectului.

Conținutul cadru al Raportului de progres al proiectului/ Raportului privind caracterul durabil al proiectului/investiției este prevăzut în anexa nr 5 la Ordinul nr. 1.777/3.05.2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art.7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.

Autoritatea de management/ Organismul intermediar verifică rapoartele de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS 2021/SMIS2021+ și documentele justificative care îl însoțesc în scopul urmăririi progresului proiectelor și a stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat și al respectării planului de monitorizare a proiectului.

AM/OI, după caz, aplică măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul Țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

În conformitate cu art. 49, alin. (3), lit. a) al Regulamentului Dispoziții Comune 2021/1060, beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul prezentului apel au obligativitatea furnizării informațiilor necesare referitoare la beneficiarii reali, definiți de art. 3, alin. (6) al Directivei (UE)

2015/849. Modalitatea de raportare va fi prezentată de către Autoritatea de Management în cadrul Manualului beneficiarului.

Datele referitoare la contractanți, beneficiarii reali ai contractanților sau ai sub-contractanților, sunt necesare numai în cazul costurilor directe, în care beneficiarul sau alte entități implementează operațiunea (sau o parte din aceasta), în conformitate cu normele Uniunii în materie de achiziții publice (chiar dacă se utilizează opțiuni de costuri simplificate), precum și, după caz, sub-contractanților acestora, numai la primul nivel de subcontractare, numai în situația în care sunt înregistrate informații cu privire la un contractant și doar pentru subcontractele cu o valoare totală de peste 50 000 EUR. Nu este necesară colectarea acestor date pentru contractele de achiziții publice finanțate din costuri indirecte, pe bază de opțiuni de costuri simplificate.

11.2. Vizitele de monitorizare

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat au obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul UE de stabilire a dispozițiilor comune nr. 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Conținutul cadru al raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare/ raportului privind vizita la fața locului în perioada postimplementare este prevăzut în anexa nr. 6 la Ordinul nr. 1.777/3.05.2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art.7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta/aceasta, în condițiile prevederilor Ordonanței de urgență nr. 23/2023, privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027.

Instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor este reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, parte a contractului de finanțare. Planul de monitorizare a proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

Planul de monitorizare cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM POS verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM POS poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului precizat anterior.

În cazul nerespectării termenului de raportare a realizării indicatorului de etapă prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv prin acțiuni și măsuri consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/ cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74 alin. (1) lit. b din Regulamentul (UE) 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/ cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația

neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- e) rezilierea contractului de către autoritatea de management;
- f) alte măsuri specifice prevăzute de autoritatea de management în contractul de finanțare, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

Sumele respinse în condițiile menționate anterior pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/ liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, autoritatea de management poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Posibilitatea de aplicare, condițiile și modalitățile de aplicare a măsurilor prevăzute pentru nerealizarea indicatorilor de etapă inclusiv, eventualele excepții de la aplicarea acestora, precum și alte măsuri specifice pe care le poate aplica autoritatea de management pentru întârzieri și/sau nerealizări din motive imputabile solicitantului și/sau partenerilor în atingerea indicatorilor de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare sunt prevăzute explicit în contractul de finanțare. Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de un beneficiar/ lider al unui parteneriat, prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor aferente implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare.

Pentru proiectele finanțate din Fondul european de dezvoltare regională/ Fondul de coeziune/ Fondul social european Plus/ Fondul pentru o tranziție justă, se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 10% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor/ liderilor de parteneriat/partenerilor, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 alin. (1) - (5), (8) și (10). Tranșa solicitată, împreună cu soldul nejustificat al prefinanțării prin cereri de rambursare, nu poate depăși procentul indicat anterior.

Beneficiarul/ liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare conform alin. (1) și (2) are obligația depunerii unei/ unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din

trânșă de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat trânșă de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de un beneficiar/ lider al unui parteneriat, prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, a facturilor de avans, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 alin. (1) - (5), (8) și (10).

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii, alții decât cei prevăzuți în OUG nr. 133/2021 la art. 7 și 8, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată, cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

După încasarea sumelor virate de către autoritatea de management, în termen de maximum 10 zile lucrătoare, beneficiarii/ liderii de parteneriat au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care sunt incluse sumele decontate prin cererea de plată.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cererea depusă de un beneficiar/ lider al unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile, efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Mecanismele aferente cererilor menționate anterior sunt reglementate în cadrul OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare

Finanțarea va fi acordată, în baza cererilor de prefinanțare/ rambursare/ plată, elaborate și transmise prin sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu Graficul de depunere a cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare a cheltuielilor, declarat și actualizat de beneficiar în sistemul MYSMIS2021/SMIS2021+.

Beneficiarul este obligat să respecte depunerea cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare în lunile menționate în cadrul graficului de depunere.

12.5. Vizitele la fața locului

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/ organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Prevederile ghidului solicitantului pot face obiectul anumitor modificări²², determinate de:

- modificarea conținutului Programului Sănătate până la data închiderii apelului de proiecte poate determina modificări ale prezentului ghid al solicitantului;
- modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM POS să solicite documente suplimentare și/ sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite. Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid;
- necesitatea de a corecta anumite prevederi ale ghidului care fie nu sunt suficient definite, fie necesită modificări pentru a asigura o mai bună coerență a documentului sau pentru remedierea unor aspecte deficitare;
- nedepunerea unui număr suficient de cereri de finanțare care să asigure garanția selectării la finanțare a unor proiecte de calitate poate determina prelungirea termenului de închidere a apelului;
- modificarea datelor de deschidere și închidere a apelului de proiecte;
- posibilitatea de supracontractare conform OUG nr. 133/2021;
- pentru aplicarea prevederilor subcapitolului 7.1. Completarea formularului cererii, AM POS își rezervă dreptul de a modifica sau de a introduce elemente noi în cadrul ghidului solicitantului de finanțare, prin emiterea de Corrigendum-uri și Instrucțiuni, conform celor precizate la capitolul 13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului, cu mențiunea că în cadrul acestora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție sau contractare. AM POS se va asigura permanent de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare și beneficiarilor de finanțare, precum și transparența sistemului de evaluare, selecție și implementare prin publicarea pe pagina web a Programului Sănătate <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/autoritatea-de-management-pentru-programul-sanatate/programare-ghiduri/> a tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

²² Nu au caracter exhaustiv

În funcție de modificările intervenite, AM POS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid, precum și termenele aplicabile.

Modificarea Ghidului se va face prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene. Pentru interpretări ale prevederilor cuprinse în Ghidul Solicitantului, adaptări sau aplicări ale modificărilor legislației aplicabile în cadrul Ghidului Solicitantului, AM POS poate emite Instrucțiuni.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicarea celor menționate la secțiunea 13.1, MIPE poate emite Ordin de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu mențiunea că, în cadrul Ordinului de modificare/completare a ghidurilor, vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM POS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid, precum și termenele aplicabile.

14. ANEXE

- ▶ **Anexa 1: Criterii de evaluare și selecție**
- ▶ **Anexa 2: Definiții și mod de calcul indicatori**
- ▶ **Anexa 2.1.: Planificare țintă indicatori**
- ▶ **Anexa 3: Lista cheltuielilor eligibile și neeligibile**
- ▶ **Anexa 4: Declarația unică**
- ▶ **Anexa 5: Acordul de parteneriat**
- ▶ **Anexa 6: Finanțări anterioare de tip FEDR**
- ▶ **Anexa 7: Tabel centralizator pentru documente ce dovedesc dreptul de proprietate/administrare**
- ▶ **Anexa 8: Model de hotărâre aprobare proiect**
- ▶ **Anexa 9: Cerințe DNSH**
- ▶ **Anexa 10: Grila de analiză a conformității studiului de fezabilitate**
- ▶ **Anexa 11: Grila de analiză a conformității documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI)**
- ▶ **Anexa 12: Grila de analiză a conformității pentru obiective mixte de investiție (SF obiectiv mixt)**
- ▶ **Anexa 13: Grila de verificare PT**
- ▶ **Anexa 14: Grila de eligibilitate – contractare**
- ▶ **Anexa 15: Indicatorii de etapă**

- ▶ **Anexa 16: Plan de monitorizare**
- ▶ **Anexa 17: Tabel centralizator date calcul subcriterii**
- ▶ **Anexa 18: Condiții specifice ale contractului de finanțare**
- ▶ **Anexa 19: Tabel corelare buget-activități-resurse**
- ▶ **Anexa 20: Declarație TVA**